

„A MUNKA VILÁGÁNAK BIZTONSÁGÁÉRT”

Beszámoló

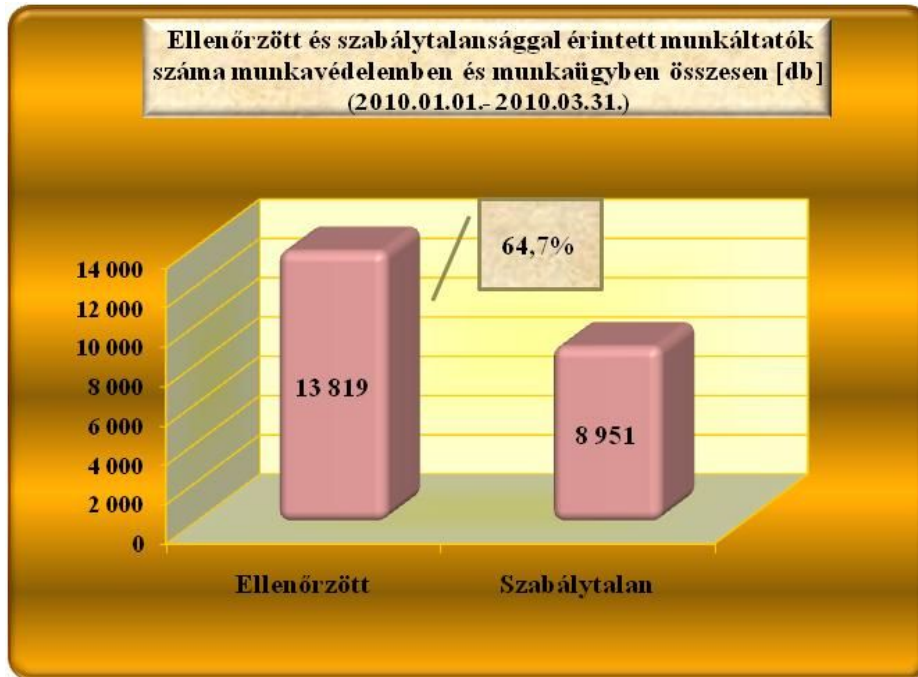
2010. I. negyedévének ellenőrzési eredményeiről

Tartalomjegyzék

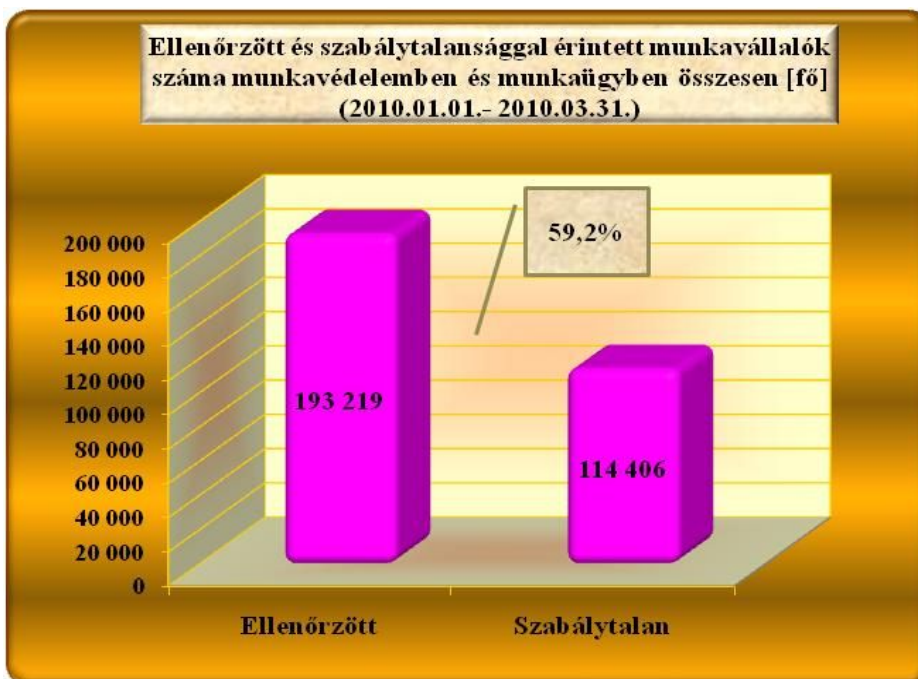
1. Ellenőrzések eredményei	3
1.1 Munkavédelem	5
1.1.1 Kiemelt ágazatok	
1.1.2 Súlyos jogsértések	
1.1.3 Utóellenőrzések	
1.1.4 Főmunkaidőn kívül végzett ellenőrzések	
1.1.5 Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések/fokozott expozíciós esetek	
1.2 Munkaügy	22
1.2.1 Feketefoglalkoztatás	
1.2.2 Kiemelt ágazatok	
1.2.3 Utóellenőrzések	
1.2.4 Rendkívüli munkavégzés, szabadság ellenőrzés	
1.2.5 Főmunkaidőn kívül végzett ellenőrzések	
2. Társhatósági ellenőrzések	30
3. Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat	32

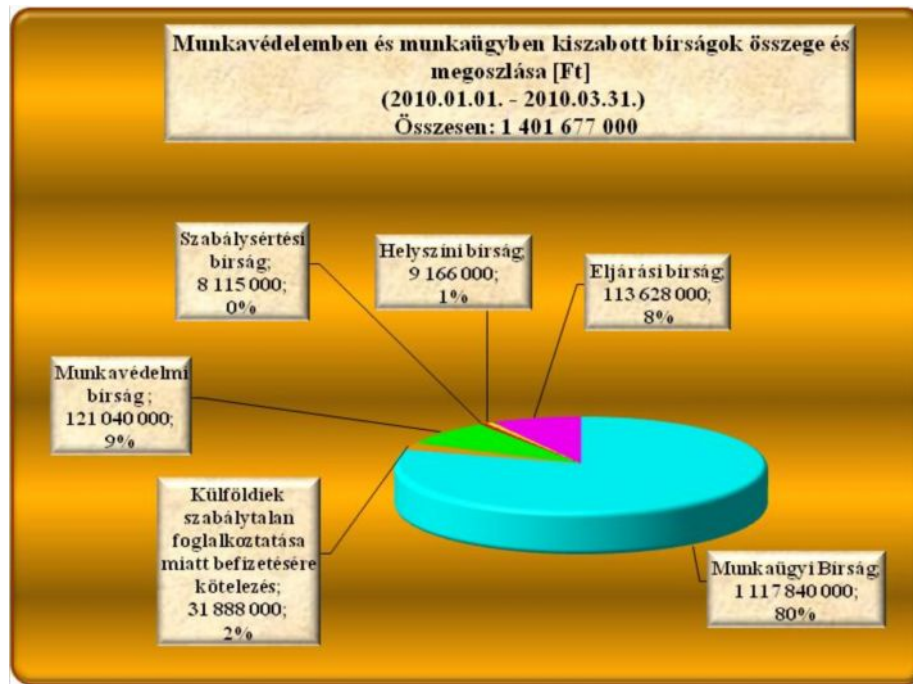
1. ELLENŐRZÉSI EREDMÉNYEK

Az első negyedév során **13 819** munkáltató vizsgálatára került sor. Ebből **8 951-nél** találtak szabálytalanságot a felügyelők, ami az összes ellenőrzött munkáltató **64,7 %-a**.

Az ellenőrzött munkavállalók száma **193 219 fő** volt, közülük **114 406 főnél** volt szabálytalan a foglalkoztatás, ami az ellenőrzött létszám **59,2 %-a**.

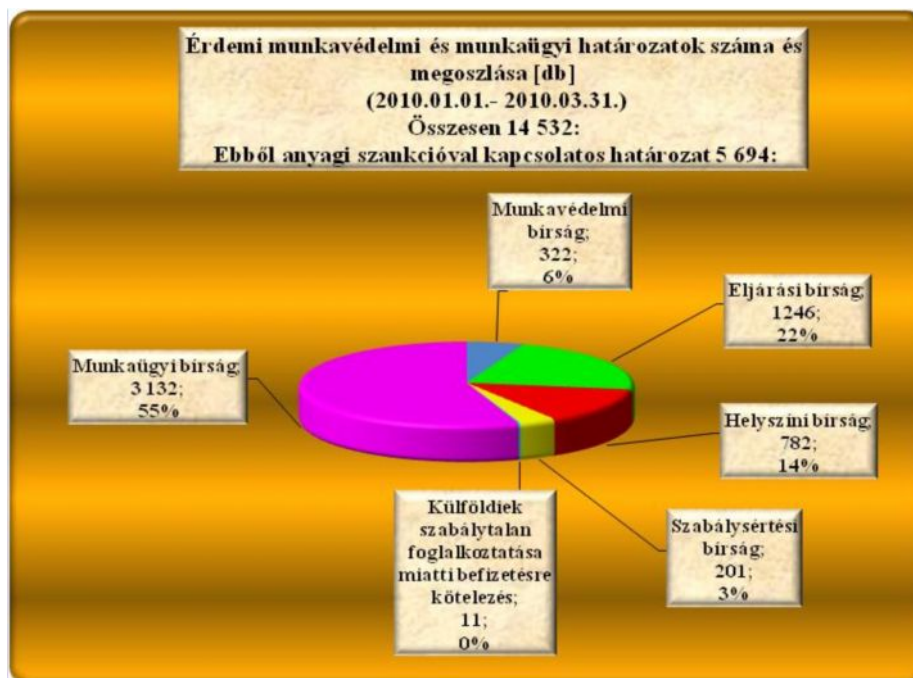

Az összes **kiszabott bírság 1 401 677 000 Ft** volt

Továbbra is rendkívül magas a **feketén foglalkoztatottak száma**, ebben az időszakban a hatóság **9 483** főnél állapította meg ezt a szabálytalanságot.

Az ellenőrzések eredményeként **14 532 db határozat** keletkezett, a hatóság **821** alkalommal élt **figyelemfelhívással** az ellenőrzései során. Ez is jelzi, hogy nem célunk a bírság kiszabása, hanem a törvényes foglalkoztatás mind teljesebb körű megvalósítására törekszünk.

HATÓSÁGI NYILVÁNTARTÁS

2010. április 7-ig a hatósági nyilvántartásban a **közbeszerzés menüpont** alatt szereplő munkáltatók száma **33 701**; a **rendezett munkaügyi kapcsolatok** menüpont alatt szereplő munkáltatók száma **14 929**; míg a **munkavédelmi bírsághatározatok** menüpont alatt szereplő munkáltatók száma **3936**.

2010. április 7-ig az interneten megtekintett munkáltatók száma **49 372**. A web statisztika göngyölt adatokat tartalmaz, a hatósági nyilvántartás 2006. szeptember 23-ai indulása óta.

Hatósági nyilvántartásunkban 2010. április 7-ig 36 460 vállalkozás szerepel, a közbeszerzésből kizárt cégek száma 33 701

1.1 MUNKAVÉDELEM

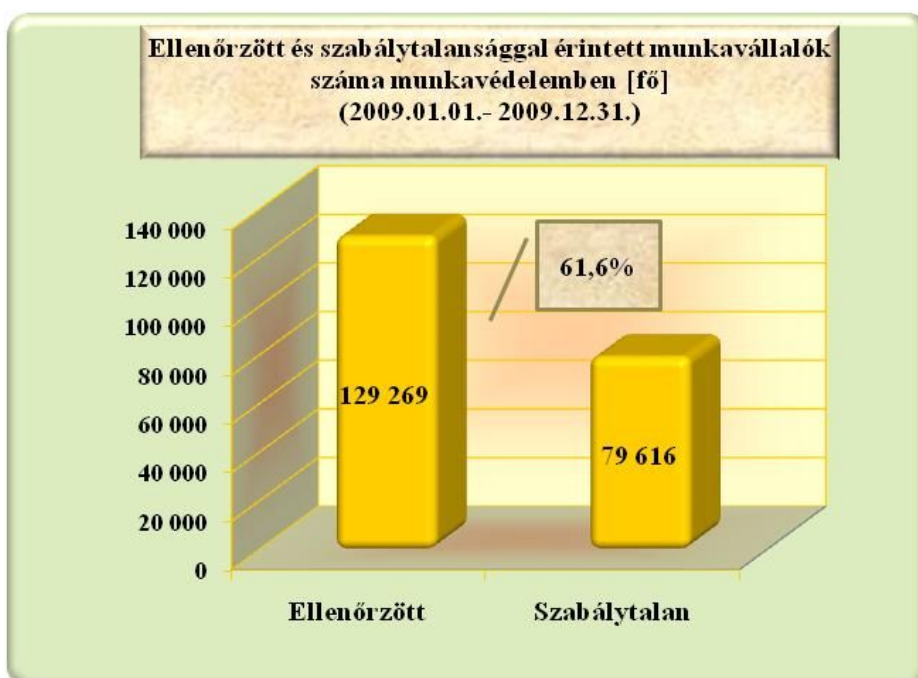
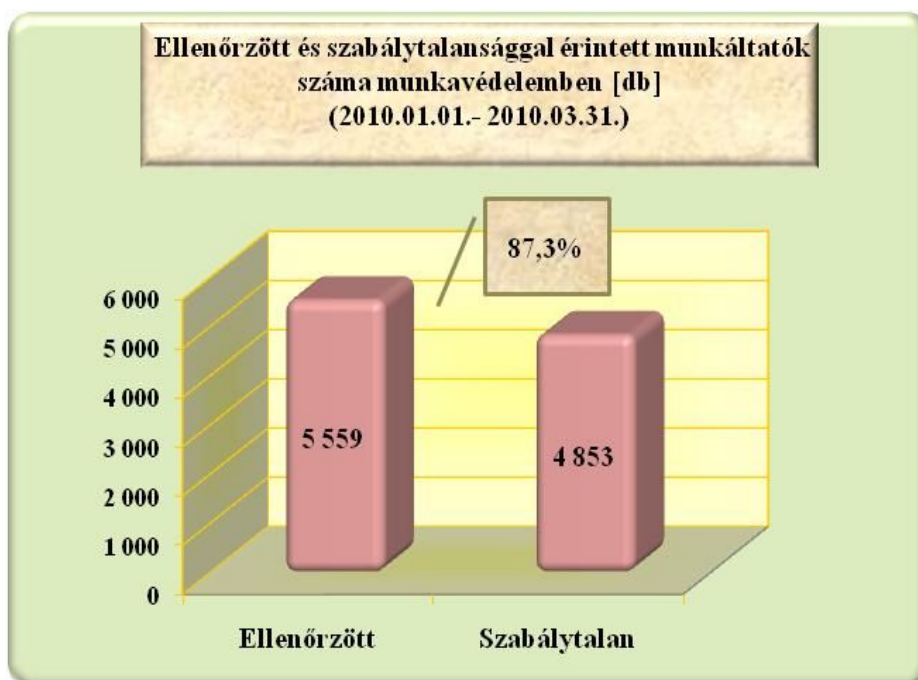
Az OMMF munkavédelmi hatósága 2010. I. negyedévében is nagy hangsúlyt helyezett a munkahelyi súlyos baleseteket, foglalkozási megbetegedéseket és fokozott expozíciós eseteket előidéző veszélyforrások és egészségkárosító hatások **feltárására, megelőzésére** és ezek elleni minél hatékonyabb intézkedések megtételére.

Az ellenőrzések fő irányát azok a nemzetgazdasági ágazatok adták, amelyekben a legtöbb munkabaleset vagy foglalkozási megbetegedés fordul elő, illetve ahol a tevékenységek során a munkavállalók veszélyeztetése gyakoribb vagy súlyosabb (pl. építőipar, feldolgozóipar, gépipar, mezőgazdaság).

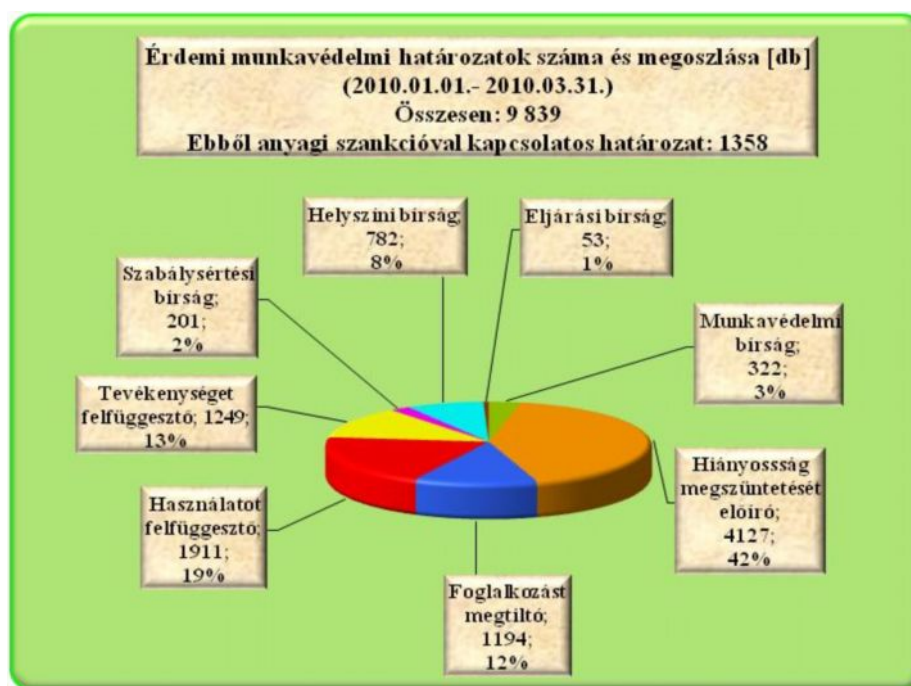
A **munkavédelmi ellenőrzések** 2010. január 1-jétől 2010. március 31-ig összesen **5559 munkáltatóra terjedtek ki**, amelynek során a munkavédelmi felügyelők ellenőrizték az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményekre vonatkozó szabályok

betartását. Az építőipari ágazatban 1404, a feldolgozóiparban (a gépiparral együtt) 2150, a kereskedelmi és vendéglátó-ipari ágazatban 1228, a mezőgazdaságban 230, az egészségügyi, szociális ellátás területén 58, a bányászati ágazatban összesen 5 munkáltatót ellenőriztek a felügyelők.

A felügyelők az ellenőrzött munkáltatók **87,3 %-ánál** tapasztaltak munkavédelmi **szabálytalanságot**, ami az ellenőrzött munkavállalók **61,6 %-át** érintette. A súlyos szabálytalansággal érintett létszám **28 079 fő** volt, amely a szabálytalansággal érintett munkavállalók **35,3 %-a**.

Az ellenőrzések eredményeként összesen **9839 db munkavédelmi határozat** keletkezett (közigazgatási- és szabálysértési határozatok együtt). **8856 db közigazgatási határozatban összesen 33 326 intézkedést** hozott a munkavédelmi hatóság. A kiadmányozott határozatok közül az azonnali intézkedéseket foganatosító és a hiányosságok megszüntetésére kötelező határozatok száma a meghatározó. Az azonnali intézkedést foganatosító **4354** határozathoz és a hiányosság megszüntetését előíró **4127** határozathoz képest **322** esetben került sor munkavédelmi bírság kiszabására. Az összes pénzbírság – a szabálysértési-, a helyszíni-, az eljárási- és a munkavédelmi – **14 %-a** az érdemi munkavédelmi határozatoknak.

1.1.1 Az ellenőrzések tapasztalatairól a kiemelt ágazatokban:

A munkavédelmi felügyelők 2010. I. negyedévében a kiemelt veszélyességű ágazatok közül legnagyobb számban a feldolgozóiparban tartottak ellenőrzéseket.

A lefolytatott ellenőrzések alapján elmondható, hogy a feltárt szabálytalanságok jellemző formái és gyakoriságuk az elmúlt évhez viszonyítva nem változtak. Az építőipari és a mezőgazdasági ágazatban a téli időszak miatt kevesebb területen folyt munkavégzés. A tapasztalatok alapján azonban elmondható, hogy a fejlesztéseknek és a különböző programoknak köszönhetően több helyen is folyik a munkavégzés, valamint néhány munkáltatónál az új, modern munkaeszközök beszerzésével javult a munkavédelmi helyzet.

A fokozott ellenőrzések ellenére továbbra is magas azon munkáltatók száma, ahol az eljáró felügyelők szabálytalanságot tártak fel. A legtöbb veszélyeztetést továbbra is az **építőipar** területén tartott munkavédelmi ellenőrzés során tapasztalták a felügyelők, annak ellenére, hogy ez a szakterület már évek óta fokozott munkavédelmi ellenőrzés alatt áll.

a. Építőipar

Az építőipari ágazatban **1404 munkáltató** ellenőrzése során feltárt munkavédelmi hiányosságok következtében **613 db** hiányosság megszüntetését előíró határozatot, valamint **1334 db** azonnali intézkedést foganatosító határozatot hoztak a felügyelők. Az OMMF munkavédelmi hatósága **156 db munkavédelmi bírsághatározatban** összesen **55 290 000 Ft bírságot** szabott ki, illetve **79 db szabálysértési bírságot** összesen **3 545 000 Ft** összegben. Az eljáró munkavédelmi felügyelők **334** esetben éltek a **helyszíni bírság** kiszabásának lehetőségével összesen **3 640 000 Ft** összegben.

Az első negyedévben az építési beruházások egy részét félbehagyták, leállították részint a válság, részint a hideg idő miatt, egyes területeken azonban továbbra is folyik a munkavégzés a támogatást nyújtó programoknak (panel épületek és kulturális értékek felújítása) és az infrastrukturális beruházásoknak köszönhetően. A korábbi évekhez hasonlóan általános tapasztalat, hogy az ágazatban a gyakori ellenőrzések ellenére sem erősödött kellő mértékben a jogkövető magatartás. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartására való hajlandóság nem javult a kívánatos mértékben, ebben az ágazatban következik be a legtöbb halálos kimenetelű munkabaleset, ezért továbbra is az építőipar tekinthető a legveszélyesebb ágazatnak. Jóllehet nagyon lecsökkentek az építőipari beruházások és az építőipari kivitelezések is, de ennek ellenére az ellenőrzött építés-kivitelezési munkaterületeken sok közvetlen veszélyeztetést előidéző hiányosságot tapasztaltak a munkavédelmi felügyelők. A jellemző szabálytalanságok tekintetében azonban nem mutatkozott változás, így a leggyakoribb hiányosság továbbra is a le- és beesés elleni védelem és ehhez részben kapcsolódóan az egyéni védőeszközök hiánya, valamint többször tapasztalható szabálytalanság az állványok kiépítésével és használatával kapcsolatban és mélyépítési munkák során.

A magasban végzett munkák során a munkáltatók nem fordítanak figyelmet sem a kollektív, sem az egyéni le- és beesés elleni védelemre. Nem alakítják ki a védőkorlátokat, lapos tetőn végzett munka esetén a jelzőkorlát felállításáról sem gondoskodnak. Gyakori problémát jelent, hogy a munkavállalók egyáltalán nem vagy nem megfelelően alkalmazzák az egyéni védőeszközöket, ami a felügyelők tapasztalatai alapján több okra vezethető vissza.

- Ha a munkavállalók viselik az egyéni védőeszközt, nem tudják megfelelően alkalmazni az oktatás, illetve a biztonságos kikötési pont létesítésének hiánya miatt.
- Gyakran előfordul, hogy az egyéni védőeszközök a helyszínen vannak, de a felvonulási konténerben, vagy az autóban hagyják.
- Az előző két pont kapcsán a munkáltatók felelőssége is előtérbe kerül, mivel az egyéni védőeszközök használatának oktatásával, valamint használatuk megkövetelésével kapcsolatos kötelezettségeiknek nem tesznek eleget.

Az állványok alkalmazásával kapcsolatban továbbra is gyakran tapasztalnak hiányosságokat a felügyelők. Egyrészt előrehaladást mutat, hogy a munkáltatók egy része már új, korszerű állványrendszereket alkalmaznak, ugyanakkor problémát jelent, hogy ezek építéskor és bontásakor nem fordítanak figyelmet a leesés elleni védelemre.

A mélyépítési munkálatok ellenőrzése során tapasztalt legjellemzőbb szabálytalanság, hogy dúcolatlanul vagy nem megfelelően kialakított dúcolású munkagödrökben, munkaárkokban végzik a különböző tevékenységeket.

Az ágazatra továbbra is jellemző, hogy hiányzik a teljes körű, a munkabiztonsági és munkaegészségügyi veszélyeket egyaránt feltáró kockázatértékelés, amely nélkül a megelőzés is hiányos és szakszerűtlen. Az építési munkaterületeken továbbra is azt tapasztalják, hogy a munkáltatói intézkedési körön szinte teljes mértékben kívül esik a munkavállalók zaj-, rezgés-, porok-, vegyi anyagok stb. elleni védelme. A kisvállalkozók (alvállalkozók) a foglalkozási megbetegedések (pl. zajártalom, kéz-kar rezgés okozta megbetegedések, kémiai kóroki tényezők által okozott bőrbetegségek stb.) és a fokozott expozíció kialakulásának veszélyével nincsenek tisztában, így megfelelő megelőző intézkedéseket sem tudtak foganatosítani. A munkáltatók nem érzik a felelősségüket az egyéni védőeszközök használatának ellenőrzésében, nem követelik meg, hogy a munkavállalók a veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése, illetve az egészségkárosító hatások csökkentése érdekében viseljék azokat, így egészségüket, testi épségüket súlyosan veszélyeztetik. A munkavállalók gyakran megszegték az egyéni védőeszközök viselésére, használatára vonatkozó munkavédelmi szabályokat, mely általában a munkáltatói ellenőrzések elmulasztására vezethető vissza.

A munka jellegének megfelelő tisztálkodási lehetőség jellemzően csak a nagyobb beruházások esetében volt biztosított, pedig az ágazatra jellemző jelentős por-, illetve vegyi anyag expozíció miatt ez kiemelten fontos jelentőségű.

Az ellenőrzött munkáltatók között – ahol szabadtéri foglalkoztatás folyik – még mindig voltak, akik nem tettek eleget a hideg munkakörnyezetben történt munkavégzésre vonatkozó jogszabályi előírásoknak és a foglalkoztatottak számára nem biztosítottak a hideg ellen védőöltözetet, meleg teát, fűthető pihenő-, melegedő-, illetve szociális helyiséget, holott az ilyen körülmények közötti munkahelyi megterhelés még a legjobb egészségi állapotú munkavállaló szervezetét is megviseli.

Pozitív példák:

- Az autógyár építési területén talált kifogástalan műszaki állapotban lévő 55 tonna teherbírású autódaru, melyet a géptípusra megfelelő, érvényes kezelői jogosultsággal bíró munkavállaló kezelte.

- Az építés-kivitelezési munkaterületen a munkáltató kiemelt figyelmet fordított a munkavállalók hideg elleni védelmére, a kedvezőtlen klimatikus hatások csökkentése érdekében a dolgozók részére pihenő-, melegedő helyiséget (konténert), meleg italt (teát), valamint a jogszabályi előírásoknak megfelelő hideg elleni védőruházatot biztosított.
- A szálloda konferencia termének építésén a 3 m magas munkaszint minden pontja szabályos 3 soros védőkorlattal volt ellátva, a munkavállalók viselték az egyéni védőeszközöket, a munkaterület rendezett volt.

Negatív példák:

- Vizenyős, lápos, náddal benőtt területen épülő szennyvízcsatorna 30 méter hosszú, 0,8 méter széles és 1,4 méter mély munkaárkában 2 fő munkavállaló csőfektetést végzett. A munkaárok függőleges partfallal, a partfalat megtámasztó dúcolat nélkül került kialakításra, melynek szélét a szakadólapon belül a kitermelt földdel terhelték, ami földomlás kockázatát jelentősen növelte. A földomlás kockázatát tovább növelte a munkaárkokban – a nap folyamán – használt lapvibrátor által keltett talajrezgés. A lap vibrátorral (döngölő béka) a munkaárkokban földtömörítést végző munkavállaló részére a helyszínen csak hallásvédő fültokot és mechanikai sérülések ellen védő kesztyűt biztosított a munkáltató. A dúcolatlan munkaárkokban

fennállt a földomlásból eredő súlyos baleset bekövetkezésének veszélye. A nem megfelelő védelmi képességű kesztyű használata miatt az építés kivitelezési munkaterületen munkát végző munkavállaló esetében fenn állt a vibráció okozta egészségkárosodás veszélye.

- Egy egyéni vállalkozó négy munkavállalója a kb. 3,0 m homlokzatmagasságú épület kb. 35°-os hajlásszögű tetősíkján leesés elleni védelem nélkül végzett tetőfedési tevékenységet.

- A segédmunkás munkakörben építőipari tevékenységet végző munkavállaló egy kővágó koronggal szerelt sarokcsiszoló géppel (nagyflex) a megadott méretre téglát vágott, darabolt, amely jelentős por- és zajexpozícióval járt, a zajterhelés miatt a beszédértés is nehezített volt. A munkáltató nem biztosította a munkavállaló légzés- és hallásvédelmét, a szükséges egyéni védőeszközök hiányában a dolgozó légzőszervi megbetegedések, illetve a halláskárosodás kockázatának volt kitéve.
- A munkáltató 6 fő munkavállalóval építés-kivitelezési munkaterületen aszfaltbontási tevékenységet végzett légkompresszorhoz csatlakoztatott bontókalapáccsal és kézi szerszámokkal. Az aszfaltbontást rezgéscsillapító védőkesztyű és hallásvédő eszköz hiányában végezték, ez a munkaterületen nem volt biztosítva, így jelentős volt a foglalkozási megbetegedések (kéz-kar rezgés okozta megbetegedések, zajártalom) kialakulásának kockázata. A munkáltató a kockázátértékelést nem végezte el, így a szükséges megelőzési intézkedéseket sem tudta megtenni.

b. Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás

A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás területén **230 munkáltató** ellenőrzése során feltárt munkavédelmi hiányosságok következtében **173 db** hiányosság megszüntetését előíró határozat született. A munkavédelmi felügyelőségek **19 db munkavédelmi bírsághatározatban** összesen **6 180 000 Ft bírságot** szabtak ki, illetve **13 db szabálysértési bírságot** összesen **515 000 Ft** összegben. Az eljáró munkavédelmi felügyelők **26** esetben éltek a **helyszíni bírság** kiszabásának lehetőségével összesen **280 000 Ft** összegben.

A téli időszaknak megfelelően a mezőgazdaságban az állattartó telepeken végzett munkák és a gépek tavaszi munkálatokra való felkészítése volt a jellemző, míg az erdőgazdálkodási tevékenységek ellenőrzésekor fakitermelési munkálatokkal találkoztak a felügyelők.

A mezőgazdasági tevékenységek ellenőrzésekor továbbra sem mutatkozik változás a munkavédelmi előírások betartásával kapcsolatban. Jellemző és visszatérő hiányosság, hogy a mezőgazdasági gépek biztonsági berendezései nem megfelelőek, vagy hiányoznak. Például a mezőgazdasági vontatók generátorainak ékszíjhajtásai, valamint a TLT hajtásai nincsenek ellátva védőburkolatokkal. A motoros láncfűrészek üzembe helyezése sem mindegyik munkaeszköz esetében történik meg.

A felügyelők többször tapasztaltak hiányosságot az egyéni védőeszközök juttatásával kapcsolatban. Az esetek egy részében a munkáltató biztosít egyéni védőeszközt, de ezt nem megfelelően rögzíti az egyéni védőeszköz juttatási rendben, vagy nem a veszélyforrások figyelembevételével határozza meg azokat. Az erdőgazdálkodás során fakitermelési munkálatokat ellenőriztek a felügyelők, ahol a mezőgazdasághoz hasonlóan jellemző hiányosság, hogy az egyéni védőeszközöket nem teljes körűen határozzák meg, illetve azok használatát nem követelik meg.

A mezőgazdasági-, illetve erdészeti telepeken tevékenységet végző kisvállalkozók nem vették figyelembe a kockázatértékelés során a biológiai kóroki tényezők, a zaj-, rezgés és a felhasznált vegyi anyagok expozíciójából eredő kockázatait. Ezek hiányában nem tudták meghatározni és biztosítani a munkavállalók számára szükséges műszaki - és egyéb speciális megelőző intézkedéseket (pl. kullancs-encephalitis elleni védőoltás), valamint az egyéni védőeszközöket (pl. védőruházat, légzésvédő félálarc, vegyszerálló védőkesztyű stb.) a foglalkozási megbetegedések megelőzése érdekében.

Negatív példák:

- Az egyéni vállalkozó által foglalkoztatott munkavállaló a fa döntése közben munkabalesetet szenvedett. A balesetvizsgálat során az eljáró felügyelő megállapította, hogy a döntéshez használt kézi láncfűrész üzembe helyezését, valamint az azt megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatát a munkáltató nem végezte el. A balesetet szenvedett munkavállaló munkába állása előtt nem vett részt előzetes munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton.
- Az MTZ 80 típusú mezőgazdasági erőgép bálabontót hajtotta meg kardántengellyel. A kardántengely erőgép felőli oldalán nem rendelkezett védőburkolattal és itt felcsavarási veszély állt fenn.

- A takarmánykeverő gép alsó keverőcsigájának külső lánchajtásán a padlószinttől 0,3-0,4 m magasságban hiányzott a védőburkolat.

c. Feldolgozó- és gépipar

2010. I. negyedévében a feldolgozóipari ágazat területén (a gépiparral együtt) **2150 munkáltató** ellenőrzését folytatták le a felügyelők, melynek következtében **1702 db hiányosság megszüntetését előíró határozat** került kiadásra. A munkavédelmi felügyelőségek **107** esetben szabtak ki **munkavédelmi bírságot**, összesen **47 840 000 Ft** összegben. A **gépipar területén 41** esetben szabott ki **munkavédelmi bírságot** a munkavédelmi hatóság, összesen **24 050 000 Ft** összegben. A feldolgozó- és gépiparban összesen **60 db szabálysértési bírságot (2 380 000 Ft összegben)** valamint **276 db helyszíni bírságot (3 420 000 Ft összegben)** alkalmaztak a felügyelők.

A feldolgozó- és gépipar területén végzett ellenőrzések során az előző évhez hasonlóan továbbra is a leggyakrabban tapasztalt hiányosságok a munkaeszközök üzemeltetésével kapcsolatosak, csak azoknál a munkáltatóknál érezhető változás, ahol a fejlesztéseknek köszönhetően új eszközökkel végzik a munkát.

A legtöbb veszélyeztetés a biztonsági berendezések hiányából vagy nem megfelelő alkalmazásából adódik, amely jellemző a feldolgozóipar szinte minden területére. A felügyelők gyakran tapasztalják, hogy hiányzik a forgó, mozgó alkatrészek, gépelemek védőburkolata. Gyakran elmaradnak a gépek használatával kapcsolatos vizsgálatok is (az üzembe helyezési eljárás és az időszakos biztonsági felülvizsgálatok).

A munkavédelmi felügyelők a fémfeldolgozó ipar területén többször észleltek szabálytalanságot a hegesztési tevékenységekkel kapcsolatban:

- a munkavállalók nincsenek ellátva a munkavégzéshez szükséges védőeszközökkel (hegesztőkesztyű, hegesztőpajzs),
- a hegesztőműhelyben lévő hegesztőhely helyi levegő elszívással nincs ellátva,
- a hegesztés során használt gázpalackokat a felhasználás és a tárolás során eldőlés ellen nem rögzítik,
- a hegesztési munkahelyek elkerítését nem megfelelően alakítják ki.

Bár egyre több munkáltató gondoskodott a megengedett értékekkel szabályozott, munkahelyi kóroki tényezőkkel kapcsolatos – az egészségkárosodás kockázatának megítéléséhez szükséges – munkahigiénés vizsgálatok elvégzéséről, de az ellenőrzött munkáltatók között voltak, akik a munkahelyi zajmérést, illetve - a munkahelyi levegőben megengedett határértékkel rendelkező veszélyes anyagok, illetve por tekintetében – a légszennyezettségi vizsgálatot elmulasztották, vagy nem az előírásoknak megfelelően végeztették el azokat.

A kémiai kockázatbecslés (expozícióbecslés) elmaradása, vagy hiányos dokumentálása következtében a munkáltatók nem gondoskodtak a szerves oldószerekkel tevékenységet végző munkavállalók esetében az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat keretében szükséges biológiai monitorozásról. A biológiai expozíciós mutatók egyes biológiai mintákban (vér, vizelet) mért koncentrációja jellemzi a dolgozó szervezetébe jutott vegyi anyag-dózist, a dolgozó valódi expozícióját. Az expozíció mennyiségi meghatározásán alapuló kockázatértékelés ismeretében lenne csak kialakítható a megfelelő megelőzési gyakorlat a munkahelyen. A munkáltatók a műszeres vizsgálatok hiányában nem tudták megfelelő módon ellenőrizni-értékelni a megtett intézkedések hatékonyságát sem.

A faiparban keletkező porok biztonságos és hatékony elszívása csak a legújabb és legmodernebb gépekkel felszerelt üzemekben valósult meg. A fafeldolgozó kisüzemeket működtető munkáltatók a kockázatértékelésnél figyelmen kívül hagyták a keletkező rákkeltő keményfapорок (tölgyfa és bükkfa porok) expozíciójának lehetőségét, elmulasztották az egészségkárosodás kockázatának megítéléséhez szükséges mérésekről történő gondoskodást, nem vettek tudomást a gépek által okozott zajterhelésről, mindezzel súlyosan veszélyeztették a munkavállalók egészségét.

Az elhasználódott, nem megfelelő védelmi képességgel rendelkező egyéni védőeszközök felülvizsgálatára, cseréjére még mindig nem fordítottak elegendő figyelmet a munkáltatók. Továbbra is tapasztaltuk azt a szabálytalanságot, hogy az eredetileg élelmiszer tárolására szolgáló göngyölegben ismeretlen, címkézetlen vegyi anyagokat (pl. kenőolaj, hígító, ragasztó stb.) tárolnak, így a felhasználni kívánt vegyi anyag veszélyei és a szükséges megelőző intézkedések ismerete hiányában a szabálytalan felhasználás a dolgozó egészségkárosodását, sőt mérgezését okozhatja.

Pozitív példák:

Függesztek tárolás

Lezárt villamos kapcsoló szekrény

Negatív példák:

- A fafeldolgozó műhelyben a faipari gépek mellett megfelelő hatékonyságú elszívó berendezés nem állt rendelkezésre. Az elszívók csatlakoztatása, tömítése nem volt megfelelő, melynek következtében az elszívás hatásfoka jelentősen lecsökkent, a gépeken vastag porréteg volt látható. A műhelyeket takarítatlanság jellemezte. A porexpozíció mennyiségi értékeléséhez szükséges munkahigiénés mérések hiányában nem lehetett kizárni, hogy a munkavállalót határérték feletti expozícióban foglalkoztatják, ami maradandó egészségkárosodáshoz vezethet.

- A műanyag termékeket gyártó cég festőműhelyében a munkáltató nem gondoskodott a munkahelyi légszennyezettségi vizsgálatokról, nem történt meg az egészségkárosító kockázat megítéléséhez szükséges munkahigiénés mérés: a dolgozók légzési zónájában a megengedett határértékkel rendelkező veszélyes anyagok koncentrációjának meghatározása. A szerves oldószertartalmú (toluol, xilol, sztirol) veszélyes készítményekkel tevékenységet végző munkavállalók

esetében az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat keretében szükséges biológiai monitorozás nem történt meg, így nem lehetett megállapítani a dolgozók expozíciójának mértékét.

- A faipari szalagfűrész gépet teljesen zárt – kivéve a fűrészszalag munkazónáját – védőburkolattal nem látták el. A faipari szalagfűrészgép védőburkolatának kialakítása nem nyújtott biztonságos védelmet szalagszakadás esetén. A gép főkapcsolója, illetve indító kapcsolója kikapcsolt állapotában nem volt lezárható.

- Egy parkettagyártási tevékenységet folytató cég 15 fő munkavállalóval keményfa (tölgyfa) feldolgozását, fűrészelését és mozgatását végezte. A keresztvágó körfűrészgép vészleállító gombja le volt törve, így nem lehetett vele a gépet leállítani. A rönkvágó és a nutoló műhelyekben a villamos kapcsolószekrények ajtóit nyitva voltak, így nem volt megakadályozva a feszültség alatti részek hozzáférhetősége. A munkahelyi levegőben mérésel nem határoztak a rákkeltőnek minősülő keményfapорок koncentrációját. A munkavállalók részére nem volt biztosítva orrmerevítő védőlábbeli, valamint légzésvédő felálarc.

d. Kereskedelem és vendéglátás

2010. I. negyedévében a munkavédelmi hatóság a kereskedelem és vendéglátás területén összesen **1228 munkáltató** ellenőrzése következtében **1223 db hiányosság megszüntetését előíró határozatot** adott ki, **19 db munkavédelmi bírsághatározatban** összesen **6 070 000 Ft bírságot szabott ki**, illetve **32 db szabálysértési bírságot** összesen **1 230 000 Ft** összegben, és **118 esetben** éltek a **helyszíni bírság** kiszabásának lehetőségével **1 460 000 Ft** összegben.

A kereskedelmi és vendéglátási ágazatban az első negyedévben két – a tárolás, raktározás és a villamos biztonság – területen tapasztaltak a leggyakrabban hiányosságot a felügyelők. A tárolási, raktározási feladatok munkavédelmi körülményeiben továbbra sem mutatkozik változás. Jellemző hiányosság a közlekedési, vészkijárat utakon az anyagtárolás, amely a nagyáruházakban és a kis üzletekben is egyaránt folyamatosan fennáll.

Gyakran tapasztaltak szabálytalanságot az állványok alkalmazásával kapcsolatban. Az állványelemek a deformálódtak és elhasználódtak, valamint hiányoznak a tároló állványok rögzítései.

A villamos biztonsággal kapcsolatban többször előforduló hiányosság az érintésvédelmi felülvizsgálatok elmaradása, a villamos vezetékek mechanikai sérülésnek kitett elhelyezése valamint a sérült villamos csatlakozó aljzatok használata.

Az egyéni védőeszközök alkalmazásában kettős képet mutatnak az ellenőrzések tapasztalatai.

A munkáltatók nem gondoskodtak arról, hogy a munkavállalók a munkahelyen előforduló veszélyes anyagok egészségre és biztonságra ható kockázatairól és a szükséges védőintézkedésekről megfelelő oktatást és tájékoztatást kapjanak, több munkahelyen a szükséges egyéni védőeszközök (pl. védőkesztyű) sem álltak rendelkezésre. Mindezen hiányosságok következtében a munkavállalók indokolatlan vegyi expozíciónak lehettek kitéve. A fagyasztott áruk feltöltését végző munkavállalók számára gyakran a hideg ellen védelmet nyújtó védőkesztyűt sem biztosították.

Kisebb arányban ugyan, mint korábban, de még mindig előfordult az előzetes, illetve (érvényes) időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatok hiányában történő foglalkoztatás. Jóllehet az ellenőrzött munkáltatók általában rendelkeztek a munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálatának rendjét szabályozó dokumentummal, de a vonatkozó jogszabály szerinti szempontokat ennek kidolgozásakor nem vették maradéktalanul figyelembe, illetve a szabályozás nem terjedt ki minden munkakörre (azaz ilyen esetekben a vizsgálatok megtörténte is kétséges).

A szükséges vizsgálatok hiányában nem lehetett kizárni, hogy a munkaköri feladatok (pl. kézi anyagmozgatás) okozta megterhelés fokozott, egészségkárosodás kockázatával járó igénybevételt jelent a munkavállalóknak. Ezek a szabálytalanságok részben arra vezethetők vissza, hogy a munkáltató a szabályozás elkészítésébe nem vonja be a foglalkozás-egészségügyi szolgálatot.

Negatív példák:

- Az élelmiszer-áruházban a munkáltató nem biztosította a hidegnek minősülő munkahelyeken (hűtőkamra) dolgozók részére hideg ellen megfelelő védelmet nyújtó védőruhát. A hűtőkamrákban végzett árumozgatási, anyagfeltöltési tevékenységhez mechanikai hatások ellen védőkesztyű sem volt biztosítva a munkavállalók részére.
- Zsúfolt raktározás, ahol a közlekedés akadályozásán kívül komoly veszélyt jelent a felső polcokon raklapokon rögzítés nélkül tárolt nagy mennyiségű áru.

e. Egészségügyi, szociális ellátás

A munkavédelmi felügyelőségek az egészségügyi, szociális ellátás területén **58 munkáltató** ellenőrzése kapcsán **51 db hiányosság megszüntetését előíró határozatot** adtak ki.

Az eljáró munkavédelmi felügyelők **2** esetben éltek a **helyszíni bírság** kiszabásának lehetőségével összesen **35 0000 Ft** összegben.

A nem privatizált kórházi infrastruktúrát (belső szállítás, karbantartás stb.) rossz létesítési feltételek, idős eszközpark és minimális létszám jellemezte. A karbantartási tevékenység az egészségügyi és szociális intézményekben csak az eszközök hibajavítására korlátozódott.

Az ágazatban a kóroki tényezők teljes skálája megtalálható. A rendelkezésre álló kockázatértékelések hiányosak voltak, nem vették számításba a biológiai és a kémiai kóroki tényezők jelenlétéből származó kockázatokat. A munkavédelmi dokumentációk többsége szakszerűtlen, adminisztratív jellegű volt, nem tükrözte az egészségügyi, szociális tevékenységek valós veszélyeit. Az egyéni védőeszközök biztosítása sem volt megfelelő, nem épült a tevékenységből, illetve a munkakörnyezetből származó kockázatokra.

Negatív példák:

- A kórház rendelőintézetben a munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatok rendjét szabályozó dokumentum nem tartalmazta az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat keretében a biológiai monitorozás elvégzésének szükségességét, annak ellenére, hogy szövettani laboratóriumban biológiai expozíciós mutatókra vonatkozó megengedhető határértékekkel rendelkező veszélyes anyagokat (xilolt, toluolt) is felhasználtak. A dolgozók részére nem volt biztosítva az étkezési lehetőség megfelelő higiénés feltételek biztosításával, a laboratóriumban étkeztek a munkavállalók.

f. Bányászat

2010. I. negyedévében **5** bányászati tevékenységet végző **munkáltató** munkaegészségügyi ellenőrzését folytatták le a felügyelők, melynek következtében összesen **3 db határozati intézkedésre** került sor. Összesen **3 db helyszíni bírságot (40 0000 Ft összegben)** szabtak ki a munkavédelmi felügyelők.

Az ellenőrzött munkáltatóknál a kockázatértékelések formálisak voltak: egészségvédelmi határértékekkel szabályozott expozíciós lehetőségek (pl. zaj-, rezgés-, porexpozíció stb.) fordultak elő és a munkáltatók nem gondoskodtak a műszeres munkahigiénés vizsgálatok elvégzéséről, ezek hiányában a megelőzés sem lehetett teljes körű és szakszerű.

1.1.2 Súlyos munkavédelmi jogsértések

Súlyos jogsértéseket továbbra is az építőipari tevékenységek ellenőrzésére során tapasztaltak legnagyobb a felügyelők, de súlyos szabálytalanság miatt a feldolgozóipar és a mezőgazdaság területén is sor került intézkedésre.

Az építőipari munkaterületeken jellemző súlyos szabálytalanságok továbbra is főleg a magasban történő munkavégzéssel kapcsolatban kerültek megállapításra, mivel a munkáltatók sem a kollektív védelem kialakítására, sem az egyéni védelemre nem fordítanak kellő figyelmet.

Azokon a területeken, ahol mélyépítési munkákat is ellenőriztek ott a szabálytalanul kialakított dúcolatlan munkagödör, munkaárok miatt kellett intézkedni.

A feldolgozóiparban a gépek biztonsági berendezései hiányoztak, több esetben a meglévő védőberendezéseket szándékosan kiiktatták, ezért gyakran kellett intézkedni használat felfüggesztésére a közvetlen balesetveszély megszüntetése érdekében.

A mezőgazdaság területén a hiányos vagy hiányzó védőburkolatok okoztak súlyos veszélyeztetést:

- a generátor ékszíjhajtásának hiányzott a burkolata,
- szárítóberendezés, magtisztító berendezés lánchajtásának meghajtásainál lévő védőburkolat hiányzott.

Az ellenőrzött munkáltatók között voltak, akik az egészségkárosodás kockázatának megítéléséhez szükséges munkahigiénés mérésekről nem gondoskodtak, a munkahelyi zajmérést, illetve - a munkahelyi levegőben megengedett határértékkel rendelkező veszélyes anyagok, illetve por tekintetében – a légszennyezettségi vizsgálatot elmulasztották, vagy nem az előírásoknak megfelelően végeztették el azokat, így nem tudták megfelelő módon ellenőrizni-értékelni a munkahelyi kockázatokat és megtett intézkedéseik hatékonyságát sem. Voltak olyan munkáltatók is, akik a szerves oldószerekkel tevékenységet végző munkavállalók esetében az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálat keretében szükséges biológiai monitorozásról nem gondoskodtak annak ellenére, hogy a felhasznált veszélyes anyagok (pl. xilol, toluol, stb.) munkahelyi levegőben mért koncentrációja a megengedett határérték közelében volt. A biológiai monitorozás hiányában nem lehetett kizárni, hogy a munkavállalókat fokozott expozícióban foglalkoztatják, amelyben a további expozíció idült foglalkozási megbetegedéshez vezethet.

Az építőiparban és vendéglátóhelyeken gyakran előfordult, hogy a munkavállalók munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatait egyáltalán nem, vagy nem a jogszabályban előírtak szerint végezték el, - a szükséges vizsgálatok hiányában – nem lehetett kizárni, hogy a munkaköri feladatok okozta megterhelés fokozott, egészségkárosodás kockázatával járó igénybevételt jelent számukra. Jellemző az időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok elmaradása az építőgép-kezelői munkakört betöltő munkavállalóknál.

A munkavállalók védőeszközzel történő ellátása nem volt megfelelő, amely növelte a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések kialakulásának kockázatát. Az elhasználódott, nem megfelelő védelmi képességgel rendelkező egyéni védőeszközök cseréjére még mindig nem fordítottak elegendő figyelmet a munkáltatók, ezzel súlyosan veszélyeztették munkavállalóik egészségét, biztonságát.

1.1.3 Utóellenőrzések

Az utóellenőrzések pozitív tapasztalata, hogy az azonnali intézkedést igénylő szabálytalanságokat a munkáltatók sokszor már a helyszíni ellenőrzések során a felügyelő jelenlétében igyekeznek megszüntetni. A hiányosság megszüntetését előíró határozatot végrehajtásánál nem ritka, hogy a munkáltató levélben igazolja vissza a kötelezés

végrehajtásának megtörténtét. A munkáltatók a telepített munkahelyeken általában eleget tesznek a felügyelők intézkedéseinek a megadott határidőre, ugyanakkor a „belső ellenőrzések” során feltárt hiányosságokat nem mindig számolják fel.

Pozitív példa:

A munkavédelmi felügyelő a magasban, megfelelő leesés elleni védelem hiányában végzett tevékenységet felfüggesztette. Az utóellenőrzéskor a biztonságos munkavégzéshez szükséges vezetőkötél kiépítését tapasztalta.

1.1.4 Főmunkaidőn kívül végzett ellenőrzések

Az általános munkarendtől eltérő időben történő ellenőrzések végzésére általában súlyos munkabaleset, valamint közérdekű bejelentés vizsgálatával kapcsolatban került sor, de tartottak ellenőrzéseket célvizsgálat keretében is.

Tapasztalataink szerint elsősorban az építkezéseken, főleg a szombat, vasárnapi napokon a munkáltatók és a munkavállalók kevésbé veszik komolyan az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok betartását. A főmunkaidőn kívüli időben a munkáltatók belső ellenőrzése kevésbé rendszeres, ezért ekkor a munkafegyelem és a munkavédelmi szabályok betartása kissé lazul a munkavállalók részéről, mely különösen igaz az egyéni védőeszköz használatában.

Mind a munkáltatók, mind a munkavállalók a szokástól eltérő időben történő ellenőrzéseket általában megértően fogadták és együttműködők voltak. A munkáltatókat már nem érinti váratlanul, ha hétvégén is van munkavédelmi ellenőrzés, mert az akcióellenőrzések során ezzel már rendszeresen szembesültek.

1.1.5 Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések/fokozott expozíciós esetek

Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések/fokozott expozíciós esetek

Az OMMF által vezetett munkabaleseti nyilvántartás 2010. évi adatai alapján, **2010. február 1.¹ és 2010. március 31. között 2491 munkabaleset** bekövetkezését jelentették a munkáltatók. A bejelentett események közül **súlyos kimenetelű (Mvt. 87.§ 3.) 24 baleset** volt, ebből **11 halálos, 5 súlyos csonkulásos**.

2010. január 1-jétől 2010. március 31-ig a munkavédelmi hatóság összesen **96 bejelentett foglalkozási megbetegedés gyanúját és 29 fokozott expozíciós esetet** vizsgált ki, majd ezt követően továbbította a bejelentést a vizsgálati dokumentációkkal együtt az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet (OMFI) részére a bejelentés teljes körűségének és szakmai megalapozottságának elbírálása céljából.

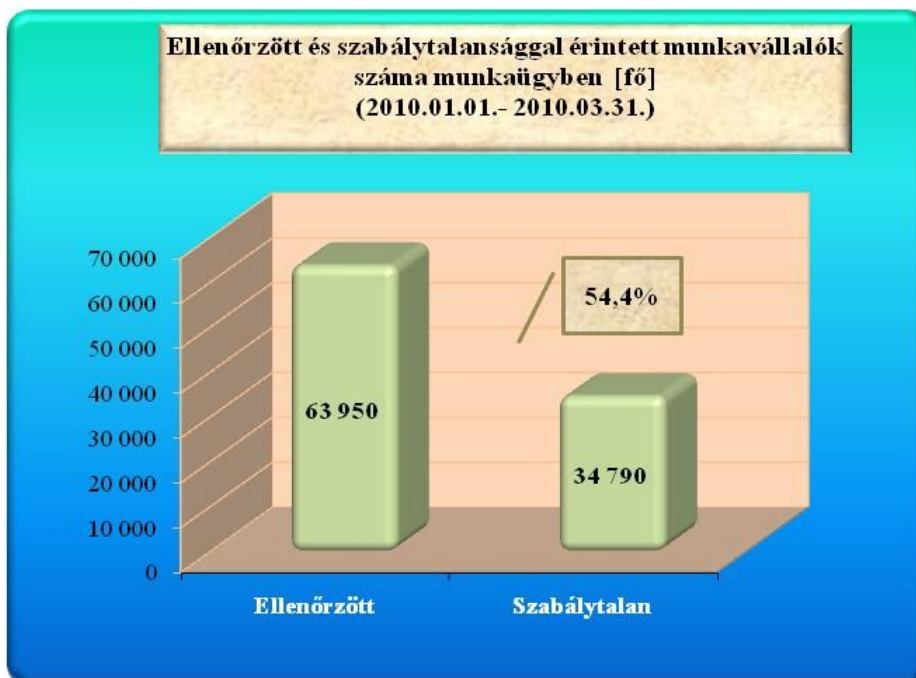
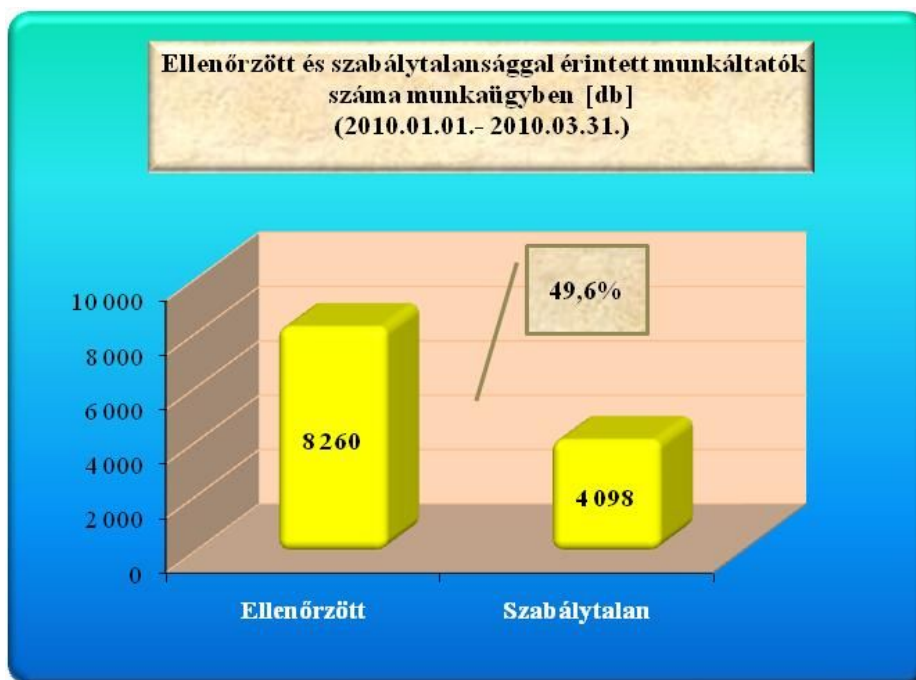
2010.01.01. és 2010.03.31. között bejelentett és kivizsgált foglalkozási megbetegedések (gyanú) és fokozott expozíciós esetek száma

	Nyugat-dunántúli Régió	Közép-dunántúli Régió	Dél-dunántúli Régió	Közép-mo.-i Régió	Észak-mo.-i Régió	Észak-alföldi Régió	Dél-alföldi Régió	Összesen
Foglalkozási megbetegedések száma (esetszám)	6	2	55	21	6	4	2	96
Fokozott expozíciós esetek száma	4	0	9	7	9	0	0	29

¹ A munkáltató a külön jogszabály alapján a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig köteles a munkabaleseti jegyzőkönyvet megküldeni a baleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi felügyelőségnek. A felügyelőségek a tárgyhót követő hónap végéig végzik el a munkabaleseti jegyzőkönyvek feldolgozását, így a baleseti feldolgozási időszak minden esetben egy hónappal eltér az OMMF által közreadott statisztikai adatszolgáltatástól, ezért a munkabaleseti adatokat a **2010. február 1.-március 31. közötti** időszakra adjuk meg.

1.2 MUNKAÜGY

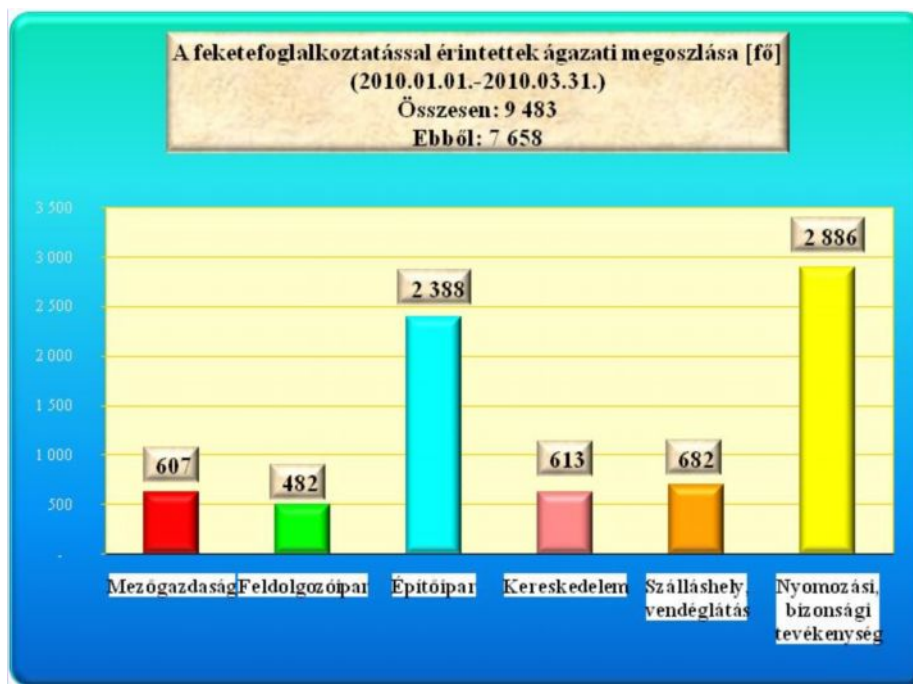
2010. január-március hónapokban a munkaügyi hatóság **8 260 munkáltatót** ellenőrzött. A vizsgálatok a **munkáltatók 49,6%-ánál találtak munkaügyi jogsértéseket**, amelyek az ellenőrzésbe vont **munkavállalók (63 950 fő) 54,4%-át érintették**.

E jogsértési arányok kedvező változást mutatnak a tavalyi év hasonló időszakához képest, figyelemmel arra, hogy a 2009. január-március között a jogsértési arány 60-60% volt. Ezek - a jogkövetési **magatartás javulását** is mutató – eredmények - többek közt - a munkaügyi hatóság – a súlyos jogsértésekre fókuszáló és az alapvető munkavállalói jogok érvényre juttatását célzó következetes ellenőrzési tevékenységének is köszönhetőek.

1.2.1 Feketefoglalkoztatás

Csökkenő mértékű, de még mindig kiemelkedő szabálytalanság a **feketefoglalkoztatás**: az összes munkaügyi jogsértés **29%-át** teszi ki a munkaszerződés és bejelentés nélküli munkavégzés (9 483 fő). Az első negyedévben feltárt, feketefoglalkoztatással érintettek száma már 10%-kal kevesebb a tavalyi év hasonló időszakához képest. Ugyanakkor a 2009. évhez hasonlóan 2010. első negyedévére kissé **átrendeződött a feketefoglalkoztatás ágazati megoszlása**.

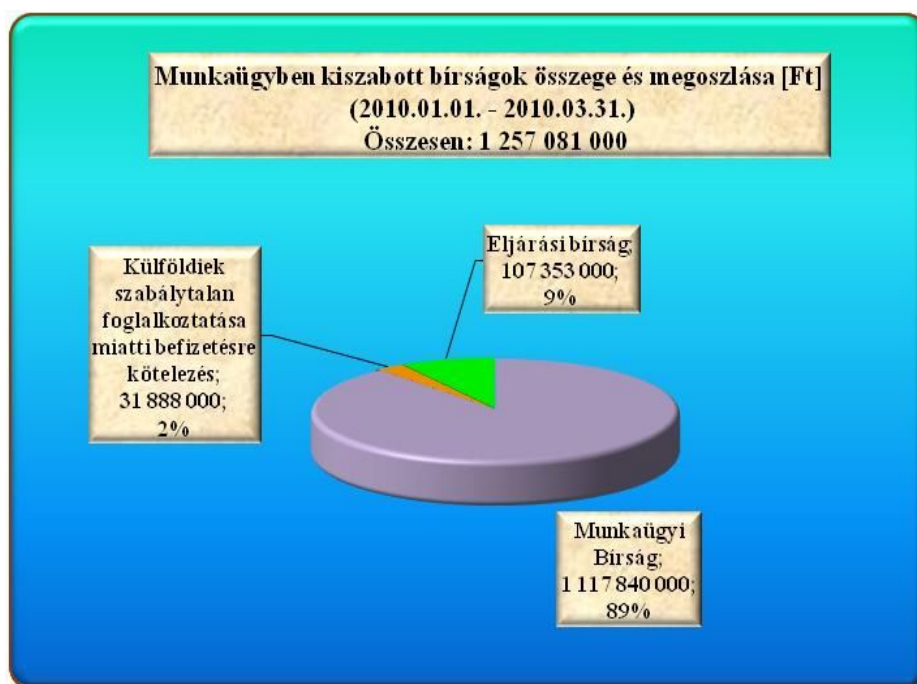

A 2010. január-márciusi időszakban a **feketemunkások** 25 %-a esett az **építőipari** vállalkozásokra, összhangban azzal, hogy az ellenőrzések legnagyobb része, azaz negyede az építőiparban volt. Ez a tavalyi év hasonló időszakához mérve egy stagnálást jelent, feltehetően a gazdasági válság hatásának is köszönhetően, figyelemmel a nagyberuházások leállítására is.

Az építőipari vállalkozások foglalkoztatási gyakorlatához hasonlóan változatlan a **feldolgozóipari** munkáltatók „bejelentési kedve”. A 2009. év első három hónapjában a

feketefoglalkoztatás 4%-a erre az ágazatra esett, míg az idén ez az arány csak **5-6 % közötti**. Az ellenőrzési arány a 2009. első negyedévhez hasonlóan 10% volt.

A feldolgozóiparhoz hasonlóan alakult a **nyomozás, biztonsági tevékenységet** ellátó munkáltatók ellenőrzési aránya (11%), de a jogkövető foglalkoztatási gyakorlat a munkáltatói körben a - tavalyi évhez hasonlóan - a legrosszabb. Ez az ágazat foglalkoztatja 2010. első negyedévére a **feketemunkások közel harmadát (30%)**, ezzel a bejelentés nélküli munkavégzés itt ölti a legnagyobb méreteket (megelőzve az építőipart).

Az előző ágazat munkáltatóival ellentétben **a kereskedelmi vállalkozások esetében kedvező változás tapasztalható** a bejelentés nélküli munkavállalók száma tekintetében. A tavalyi év első három hónapjában ez az ágazat tartotta el a második legtöbb feketemunkást (23%), míg az idén ez az arány **alig 6%**, holott minden ötödik vizsgálat a kereskedelembe volt.

A **vendéglátásban** a korábbi évekhez hasonló arányú maradt a bejelentés nélküli foglalkoztatás (**6-7%**), amely annak figyelembe vételével, hogy az ellenőrzések 19%-a ebben az ágazatban volt, kedvező arálynak mondható.

A tavalyi évhez hasonló mértékben alakult [2009. I. negyedév: 3493 fő; 2010. I. negyedév: 2707 fő] a **szabadsággal** kapcsolatos jogsértések köre. A **munkaidővel, pihenőidővel, rendkívüli munkavégzéssel** összefüggő szabálytalanságok még mindig az összes jogsértés negyedét teszik ki. Ezek a szabálytalanságok január-március hónapokban csaknem 8500 munkavállalót érintettek, minden második ilyen jogsértést a feldolgozóiparban dolgozó munkavállaló sérelmére követtek el.

A **munkaidő és pihenőidő szabályainak megszegését** is elsősorban a feldolgozóiparban [az összes ilyen jogsértés – változatlanul - fele ebben az ágazatban található] - gyakorta próbálják a munkáltatók a **munkaidő-nyilvántartás hiányával**, vagy adatainak valótlan kezelésével **leplezni (összesen 5500 főt érintően)**.

A kötelező legkisebb munkabér szabályainak nyílt megsértése változatlanul ritka, de az írásba foglalt, visszaellenőrizhető tartalmú **bérelszámolás biztosításával kapcsolatos** hiányosságok, valamint a határidőben történő bérkifizetés mértéke elérte az összes szabálytalanság **15%-át**. E szabálytalanság 2/3-át még mindig a feldolgozóipari munkavállalók sérelmére követték el az első három hónapban.

A 2010. első negyedében feltárt jogsértéseket elkövető **4098 munkáltató** közül **3132 vállalkozással szemben** alkalmazott az OMMF **munkaügyi bírságot**, összesen **1 117 840 000 Ft összegben**. A munkaügyi bírsághatározatok kiugró aránya egyértelműen a 2009. évi törvénymódosítással magyarázható, amely **kötelező bírságalkalmazást** ír elő a legsúlyosabb szabálytalanságok jogkövetkezményeként.

1.2.2 Kiemelt ágazatok

a) Építőipar

2010. első negyedében a munkaügyi ellenőrzések negyede ebben az ágazatban volt [2048 db]. A jogsértő munkáltatók által elkövetett szabálytalanságok (elsősorban bejelentés nélküli foglalkoztatás) súlya – többségében - még mindig munkaügyi bírság kiszabását indokolja [az 1082 - ágazatot érintő - intézkedésből 969 db/324 220 000 Ft munkaügyi bírság]

- Az idei évben is érezhető a tavaly kezdődött válság hatása: a nagyberuházások egy része változatlanul áll, jelentősen csökkentek a lakásépítések. Ebből kifolyólag a korábban (szabálytalanul) foglalkoztatott munkaerő egy része felszabadult, így a feketén foglalkoztatott munkavállalók egy része ténylegesen „eltűnt”. Változatlan az alvállalkozói láncok rövidülése, három-négy lépcsőnél csak nagyon specifikus esetekben hosszabbak, ellentétben a korábbi öt-hat lépcsős láncsal.

Az előzőek okán előtérbe kerültek a kisebb, sokszor egy lakást tartalmazó ingatlanépítések ellenőrzése, amelyek eredményeként pár fős feketefoglalkoztatás leplezhető le a kisebb vállalkozásoknál. Itt jellemző a szívettség munkára való hivatkozás is, amikor a munkavállalók a nyilvánvalóan feketemunka leplezését oly módon oldják meg, hogy nem nyilatkoznak ellenértékről. Elterjedt az ún. bírságkassza alkalmazása is, a munkáltató külön pénzügyi alapot (külön számla) hoz létre a bírságjellegű szankciók finanszírozására, amennyiben az erre elkülönített összeg elfogy, akkor további fizetési hajlandóságot nem mutat. A munkáltató az így elkülönített összeg nagyságától függően mérlegeli a kockázatot, álláspontja szerint ennyi pénzt szán az állam részére (sokszor a többé-kevésbé szabályosan megfizetett közterheken felül), az ennél magasabb bírság esetében a céget felszámolja.

- Továbbra is – habár az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2009. évi CLII. Törvény áprilisi hatálybalépésének köszönhetően utoljára - az alkalmi munkavállalói könyvvél történő munkavégzés a legelterjedtebb foglalkoztatási forma. A szabálytalanság legjellemzőbb formája még mindig a dátumbejegyzéssel kapcsolatos „trükközés”, ill. „az AM könyv véletlenül az autóban maradt, a főnök anyagért ment és jön mindjárt” hivatkozás stb.

- A munkáltatók változatlanul többször próbálkoznak azzal a megoldással, hogy nem a munkavállalók által megjelölt gazdasági társaság formájában, hanem magánszemélyként kívánják „vállalni” a szabálytalanságot. A „magánszemély” ügyfeleket a felügyelők a munkaügyi dokumentumok vizsgálatával és összevetésével (munkaidő-nyilvántartás, építési napló, AM könyves nyilvántartás és AM könyv) szűrik ki.
- Évek óta változatlanul gyakori hivatkozási alapként jelenik meg a jogsértés nem szándékos elkövetése. Sok esetben hivatkozik arra a munkáltató, hogy a jogszabályokat ismerik, de azt a gyakorlatban túl bonyolult végrehajtani, így ezt meg sem kísérelték.
- A társhatósági jelenlét továbbra is indokolt ebben az ágazatban, különösen a rendőrség segítsége elengedhetetlen az ellenőrzési területek biztosítása céljából: az összes társhatósági ellenőrzés harmadában közreműködött a rendőrség.

b) Mezőgazdaság

A mezőgazdaság ellenőrzése az első negyedévben - a munkák idényjellege miatt - még nem kapott kiemelt szerepet, az ellenőrzések 4%-a esett erre az ágazatra (328 db); összesen 134 intézkedést hoztak a felügyelőségek, ebből 112 munkáltatóval szemben kellett a munkaügyi bírság eszközével élni, 69 560 000 Ft összegben.

A mezőgazdaságban szintén a szabálytalan alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás a feketemunka legjellemzőbb formája. E mellett kiemelkedő még a munkaidő nyilvántartásával kapcsolatos jogsértések száma. Mindkét jogsértéstípus kötelező bírságkiszabást vonz, ezzel magyarázható, hogy az intézkedések többsége a legszigorúbb jogkövetkezmény alkalmazását tette szükségessé.

Például: 2010. március 9-én Andornaktálya külterületén egy Kft. szőlőjében 31 munkavállalót találtak munkavégzés közben a felügyelők. A munkavállalók 4-6 fős csoportokban 4-5 sorba szóródva dolgoztak, metszettek. 11 munkavállaló alkalmi munkavállalói könyve szabályosan ki volt töltve. A további 20 munkavállaló - elmondásuk szerint - munkaszerződéssel dolgozott. Az ellenőrzés megállapította, hogy a munkaviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettség teljesítése elmaradt. A helyszínre érkező munkavezető 28 db munkaszerződésnek mondott, polgári jogi szerződés elemeit tartalmazó, a munkavállalókkal reggel aláíratott szerződést mutatott be. Majd március 19-én Maklár-Füzesabony útvonal melletti szőlőben szintén e Kft. 55 munkavállalója dolgozott: 28 fő esetében a foglalkoztatási jogviszony rendezett volt, viszont 27 munkavállaló elmondása szerint munkaszerződéssel metszettek, de bejelentésük nem történt meg.

c) Kereskedelem és vendéglátás

A kiemelt társhatósági akcióellenőrzések miatt is a vizsgálatok 40%-a esett erre a két ágazatra. Az összesen 1616 intézkedés közel negyede (1128 db) volt munkaügyi bírság összesen 202 335 000 Ft összegben.

A bejelentés nélküli foglalkoztatás ezekben az ágazatokban is a szabálytalan alkalmi

munkavállalói könyvvel történő által munkavégzés formájában ölt testet: nem volt a munkavégzés helyszínén, vagy nem volt az adott napra vonatkozóan a dátum beírva. A súlyos jogsértések közül jellemző szabálytalanságként jelent meg a munkaidő-nyilvántartás hiánya vagy hiányos vezetése (pl. még nem volt időm beírni, de kb. két hete nincs adat a nyilvántartáson vagy éppen most vitte el a főnök a könyvelőhöz egyeztetni „szlogennel” magyarázva). Általában elmondható e két ágazatról, hogy a munkáltatók alkalmaznak egy minimális számú bejelentett munkavállalót, majd a további munkaerőigényüket „alkalmi munkavállalói könyves dolgozóval”, vagy „csak éppen beugrottam kisegítőkkal” igyekeznek pótolni.

Például: 2010. március 17-én egy észak-magyarországi élelmiszerboltban a munkavállalók 25-30 nap szabadságot nem kaptak meg, azt kivenni nem tudták, valamint a jelenléti ívek szerint a dolgozók 5 óra 15 perckor kezdenek dolgozni, a bolt viszont 6 órakor nyit és a munkáltató a köztes időszakra a munkáltató nem fizet munkabért a munkavállalóknak. A jelenléti ívek szerint 11 napot dolgoznak egymást követően a munkavállalók és a rendkívüli munkavégzést sem ellentételezték.

d) Feldolgozóipar

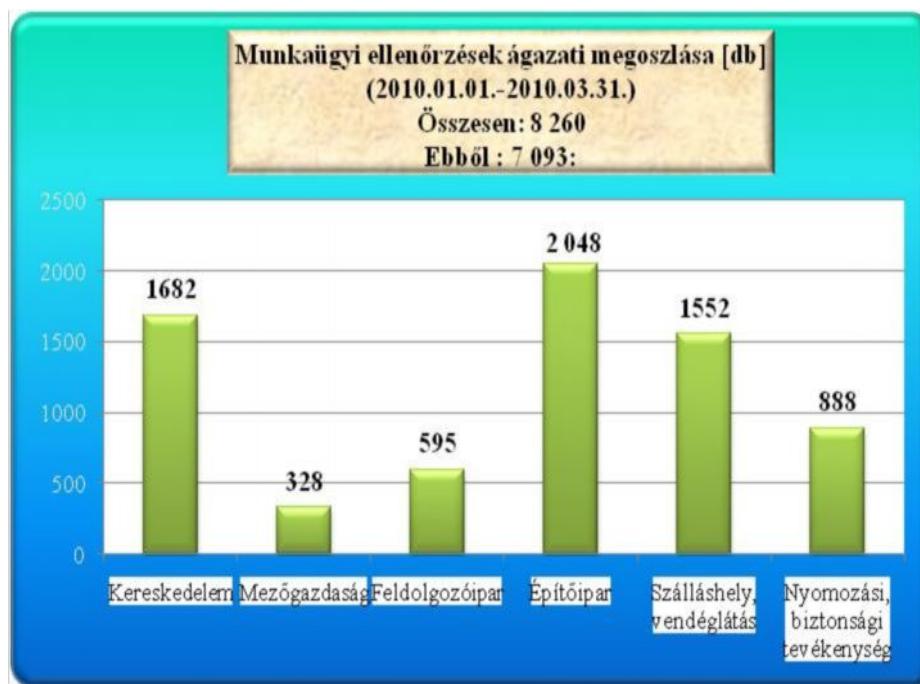
A munkaügyi felügyelők ebben az ágazatban tartották az ellenőrzések 10%-át (813 db). Az ágazatra jellemző jogsértő munkaügyi gyakorlatot tükrözi az összesen 265 intézkedés, amelyből csak 188 munkaügyi bírság (78 015 000 Ft).

A bejelentés nélküli foglalkoztatás változatlanul nem jellemző sajátossága az ágazatnak. Ezzel szemben a munkaidővel, pihenőidővel és ezek nyilvántartásával kapcsolatos jogsértések 2/3-át e vállalkozásoknál dolgozó munkavállalók hátrányára követik el. A feldolgozóiparra ugyancsak a jellemzőek még a munkabér kifizetésével és a szabadság kiadásával összefüggő szabályszegések.

e) Nyomozási és biztonsági tevékenység

Az ellenőrzések 11%-a érintette ezt az ágazatot (888 db) és a vizsgálatok 45%-a valamilyen intézkedést indokolt. A szabálytalanságok súlyát jól mutatja, hogy az összes munkaügyi bírság tizedét ebben az ágazatban szabták ki, több mint 230 millió forint összegben.

A telephelyenkénti többszöri ellenőrzések, váratlan, munkaidőn kívüli időpontokban hatékonyak. A bejelentés nélküli foglalkoztatás mellett sokszor más munkaügyi szabályt sem tartanak be. A helyszíni ellenőrzéskor munkaidő-nyilvántartást, szolgálati naplót sem tudnak a munkáltatók bemutatni. Ezáltal a munkaidőre, rendkívüli munkavégzésre, a szabadság kiadására vagy a pótlékfizetési kötelezettségre (stb.) vonatkozó munkaügyi szabályok ellenőrzésének lehetőségét hiúsítják meg. A tanúként meghallgatott biztonsági őrök sem szoktak közlékenyek lenni és általában nem emlékeznek, hogy éppen a múlt héten mikor is dolgoztak, mettől - meddig.

1.2.3 Utóellenőrzés

A bejelentések többsége ugyan továbbra is csak egy napos, de egyre gyakoribbak a hosszabb időszakra történő bejelentések is illetve az is, hogy a munkáltató a „feketefoglalkoztatással” érintett összes munkavállalóját bejelenti az illetékes adóhatósághoz.

Voltak azonban olyan esetek is, amikor nem a munkáltatón múlt az ellenőrzést követően a bejelentés elmaradása, hanem azon, hogy - valamilyen oknál fogva- képtelen volt megszerezni a munkavállalója összes adatát, így az APEH „visszadobta” ill. nem dolgozta fel a bejelentését.

Például: részlet egy Kft. ügyvezetőjének az egyik „feketén” foglalkoztatott munkavállalója elmaradt bejelentésével kapcsolatban írt leveléből: „Kérem a T. hatóságot, hogy ... munkavállaló tekintetében mivel őt börtönbüntetés miatt nem tudom bejelenteni 2010 januárig, szabadulásáig tekintsenek el a bejelentésétől!”

Összegezve:

- A jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyban kiadmányozott döntések alapján 8021 fő munkavállaló jogviszonyának rendezése volt vizsgálandó, mely létszámból 7373 fő (92%) utóellenőrzésére került sor.
- A jogerőre emelkedett, feketefoglalkoztatás tárgyban kiadmányozott határozatok alapján 1849 munkáltató volt vizsgálandó utóellenőrzéssel, mely létszámból 1650 munkáltató utóellenőrzése (89%) teljesült.

1.2.4 Rendkívüli munkavégzés, szabadság ellenőrzése

A rendkívüli munkavégzés és az ellentételezés hiányának bizonyítását maguk az érintettek, azaz a munkavállalók sem segítik, mivel nem tesznek feltáró jegyzőkönyvi nyilatkozatot. Jellemzően csak a „tettenérés” hoz eredményt, vagyis - aznap, azon a héten - a felügyelőnek még egyszer vissza kell mennie, hogy dolgozik-e még az a munkavállaló.

Több régió jelölte meg problémaként, hogy még szakképzett munkavállalóknak is nehéz feladat állást találni, ezzel összefüggésben sokszor érezhető, hogy a munkavállalók állásukat féltve nem merik elmondani az őket érintő munkaügyi szabálytalanságokat a munkáltató megtorlásától félve.

Szabadság kiadásával összefüggésben általában nyilvántartást vezetnek a munkáltatók, hosszabb időszak vizsgálata esetén - a tényfeltáró nyilatkozatokon kívül - a munkaidő-nyilvántartás összevetésével bizonyítható a szabadság tárgyévi kiadásának jogosulatlan elmulasztása, jellemzően csak pár napot érintően.

1.2.5 Főmunkaidőn kívül végzett ellenőrzések

A főmunkaidőn kívüli ellenőrzések az első negyedévben gyakoriak voltak és többségében eredménnyel játak. Általában „feketefoglalkoztatás” került feltárára, vagy hétvégi napra vonatkozó bejelentések alapján leplezték le jogsértéseket.

A vendéglátóipari egységek és a sütőipar ellenőrzése különösen célszerű főmunkaidőn kívül. A mezőgazdaság és az építőipar hétvégi ellenőrzése során több szabálytalanságot tártak fel a felügyelők a váratlan megjelenésének köszönhetően.

A munkáltatók sok esetben nehezítik az ellenőrzések lefolytatását a telephelyek bekerítésével és a felügyelők beengedésének késleltetésével. Előfordult olyan eset is például a dél-alföldi régióban, amikor a munkáltató az ellenőrzési helyszínre megérkezve hangosan közölte munkavállalóival, hogy „ti ma még nem is dolgoztatok!” vagy a közelmúltban történt, hogy a munkáltató annak ellenére, hogy a felügyelő épp a tanús jegyzőkönyvekben rögzítette tanúnyilatkozatként a szombati munkavégzés munkaidő-nyilvántartásból való hiányának tényét, amikor a munkáltató hangosan megjegyezte, hogy „ti nem is dolgoztatok szombaton”.

PÉLDATÁR

- 2010. március 17. napján egy Kft. Paksnál, az M6-os autópálya építési munkavégzés helyén munkaügyi ellenőrzést tartottak a felügyelők. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a munkáltató 5 munkavállalót írásba foglalt munkaszerződés és APEH bejelentés, illetve kitöltött alkalmi munkavállalói könyv nélkül foglalkoztatott.
- 2010. év március 18. napján egy Kft. M6-os autópálya Tolna-Mözs szakaszánál tartottak munkaügyi ellenőrzést a felügyelők. A munkaügyi ellenőrzés során munkavégzés közben találtak 5 munkavállalót, akiknek a foglalkoztatására - nyilatkozatuk szerint - alkalmi munkavállalói könyvvel került sor. Az alkalmi munkavállalói könyvek azonban nem voltak a munkavégzés helyén, azokat a

munkáltató helyi vezetője - a munkavégzési helyre érkező felügyelők láttán - személygépkocsival elvitte a munkavégzési helyről. A helyi vezető a tanúmeghallgatási jegyzőkönyvek felvétele közben az alkalmi munkavállalói könyveket - kitöltve - a munkavégzési helyre hozta.

- 2010. március 24. napján ellenőrzés volt egy pécsi bevásárlóközpontban üzemelő kínai gyorsétteremben. A szegedi székhellyel bejegyzett munkáltató egyik fiók telephelyén az ellenőrzés időpontjában 4 kínai nemzetiségű munkavállalót munkaszerződéssel, 4 magyar munkavállalót alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztattak. A munkáltató a magyar munkavállalók AM könyvét rendszertelenül vezette, abba a ledolgozott munkanapok egy részét nem rögzítette.
- 2010. március 27-én Kazincbarcikán egy építési területen a felügyelők megjelenésének hatására 6 munkavállaló, hogy az ellenőrzést megghiúsítsák összehapokolták a szerszámaikat és el akarták hagyni a helyszínt. A felügyelők azonnal rendőri segítséget kértek, melynek hatására nem mentek el a dolgozók, hanem nekiláttak a földmunkálatoknak. A rendőrök pár perc alatt a helyszínre értek, melynek hatására a az ellenőrzés megtartható volt.

Pozitív példa

- Egy egyéni vállalkozó 3 munkavállalót foglalkoztatott AM könyvvel, 2010. január 26-án, a kecskeméti piaccsarnok felújításon. A munkavállalók festő munkakörben dolgoztak és az ellenőrzés napjára vonatkozóan és korábban is, az előtte való héten végig kitöltésre kerültek a dolgozók alkalmi munkavállalói könyvei a jogszabályi előírásoknak megfelelően.
- 2010. február 25-én Gyöngyösön, egy kereskedelmi Kft-nél 6 munkavállalót találtak a felügyelők munkavégzés közben. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a jogszabályban meghatározott garantált bérminimumtól magasabb összegű munkabért fizetett a munkáltató.

2.TÁRSHATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK

Általános tapasztalatok

A „Tavaszi célvizsgálat” 2010. március 16.- április 5. között zajlott le 8 társhatóság együttműködésével. Az OMMF részéről 446 fő vett részt az ellenőrzésekben, melyek során 2320 munkáltató ellenőrzésére került sor. Közülük 1874-nél (80%) tártak fel szabálytalanságot a felügyelők, 293 millió forint bírság kiszabására és 1856 feketemunkás feltárására került sor.

Az ellenőrzéssorozatot a munkáltatók már várták, hiszen a korábbi évek gyakorlata szerint számítottak rá. A rendszeressé váló célvizsgálatokat a munkáltatók megszokták és elfogadták. Ennek megfelelően a jogszabályokat betartani igyekvő munkáltatók figyeltek az előírások érvényre juttatására, míg azok a foglalkoztatók, akik nem kívánnak jogkövető magatartást tanúsítani, az ellenőrzések megghiúsítására készültek fel.

A legtöbb vállalkozás vezetője igyekszik segíteni, megkönnyíteni az ellenőrzéseinket, és a feltárt hiányosságok mielőbbi - sok esetben azonnali - megszüntetésére törekszik. A célvizsgálat során előfordult, hogy az ellenőrzéseket kevésbé „megértő” munkáltatóknál folytatták le a felügyelők, azonban ellenséges, fenyegető hozzáállásról nem beszélhetünk.

Egyre több foglalkoztató azt is jelezte, hogy vállalkozását meg kívánja szüntetni, így őket különösebben az ellenőrzés eredménye nem foglalkoztatta.

Társhatósággal végzett közös ellenőrzések döntő többségét továbbra is az OMMF két szakterületének együttes ellenőrzése mellett a rendőrséggel hajtottuk végre. Az ellenőrzési területek szerkezetében történt változásnak tudható be, hogy jelentősen csökkent a közös ellenőrzés a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósággal és a FVM Élelmiszerellenőrző Hatósággal.

A közös ellenőrzések során a hatóságok egymás iránt segítőkészek, céljuk minden esetben a közös ellenőrzések hatékonyabbá tétele. Az együttműködés az ellenőrzésben résztvevő hatóságok szerint, jellemzően segíti a felderítést és az együttműködő partnerek munkáját.

Munkaügyi ellenőrzések eredményei

A munkaügyi ellenőrzés a vizsgált munkáltatók 71%-ánál talált munkaügyi jogsértéseket, amelyek az ellenőrzéssel érintett munkavállalók 60%-át érintettek.

Csökkenő mértékű ugyan, de még mindig a **feketefoglalkoztatás** a meghatározó munkaügyi szabálytalanság, a szabályszegéssel érintett munkavállalók 38,5% -a bejelentés nélkül dolgozott.

A feketemunkások ágazati megoszlási aránya:

- annak ellenére, hogy a vizsgálatok harmada esett az építőiparra, ebben a szektorban táruk fel a bejelentés nélkül dolgozók 41 %-át;
- e jogsértés 12 %-ban érintette a kereskedelmi-vendéglátóipari vállalkozásokat, habár minden harmadik ellenőrzés ezt a területet vizsgálta;
- a munkaterületek, vásárok személy-és vagyonvédelmét ellátó vállalkozások esetében a feketefoglalkoztatás aránya 13% volt, bár az erre az ágazatra eső ellenőrzések aránya éppen hogy elérte a 8%-ot.

A feketemunka megvalósulási formája a legtöbb esetben még mindig a jogsértő AM könyves foglalkozás: a leggyakoribb hiba az AM könyv dátum rovata kitöltésének elmulasztása volt, illetve az, hogy a munkáltató a könyvet nem tartotta a munkavégzés helyén.

Munkavédelmi ellenőrzések eredményei

A 2008. és a 2009. évben végzett hasonló ellenőrzések tapasztalata alapján a 2010. évben végrehajtott célvizsgálat során ellenőrzéseink csak azokra az ágazatokra terjedt ki, ahol a munkavállalók veszélyeztetése miatt a rendszeres ellenőrzés szükséges és indokolt. Ezen szempontok figyelembevételével a vizsgálatok az építőiparra és a feldolgozóiparra terjedtek ki.

Az általános tendenciák megállapításához összehasonlítást végeztünk a 2009. évi „Kikelet II.” elnevezésű tavaszi fogyasztóvédelmi célvizsgálat eredményeivel a fenti két ágazatban. A munkáltatókra vonatkozóan megállapítható, hogy 2010. évben az **összes ellenőrzött munkáltató 93,4%-a nem tett eleget a jogszabályokban foglalt kötelezettségeiknek**, amely pontosan megegyezik a 2009. évi ellenőrzés eredményével.

A szabálytalansággal érintett munkáltatók ágazati megoszlása az eltelt egy év alatt lényegében nem változott. Látszólag a 2009. évben „vezető” építőiparban (59,6%) csökkent a szabálytalansággal érintett munkáltatók aránya (44,3%), de 2010. évben az építőipar területén közelítőleg 15%-kal kevesebb ellenőrzést végeztünk.

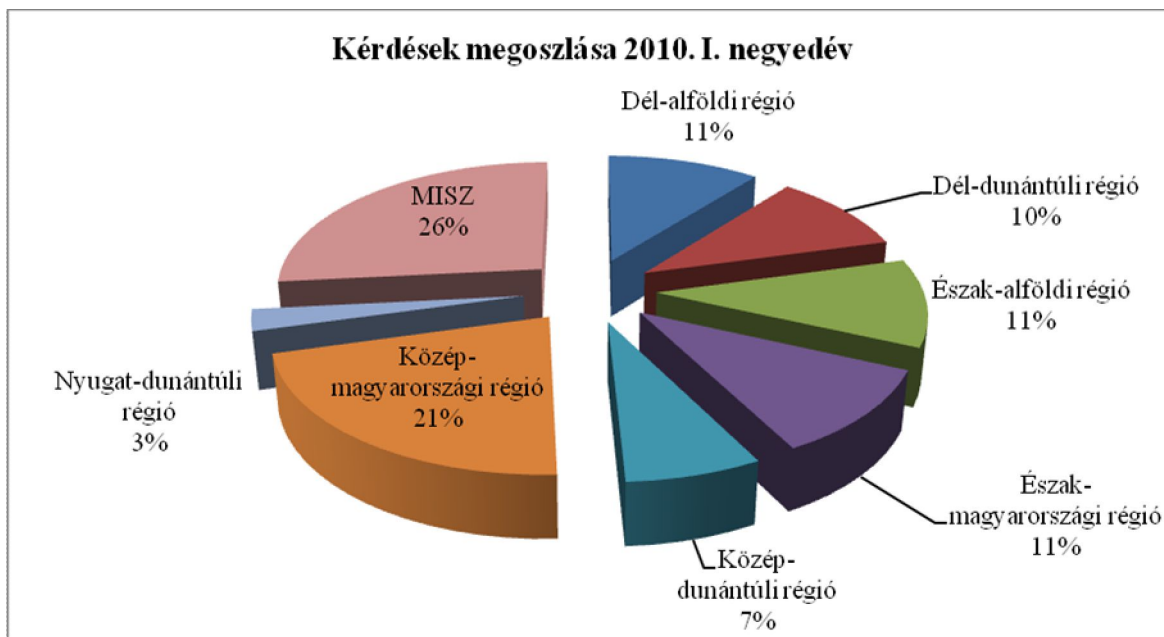
Változás történt viszont a szabálytalansággal érintett munkavállalók ágazati megoszlása tekintetében, mivel 2009. évben a feldolgozóiparban ez az arány 61,6% volt, de 2010. évben ez az arány 13%-kal emelkedett annak ellenére, hogy ebben az ágazatban csupán 5%-kal növekedett az ellenőrzött munkavállalók aránya az építőiparhoz képest.

3. MUNKAVÉDELMI TANÁCSADÓ SZOLGÁLAT

Az OMMF Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat munkatársaihoz 2010. I. negyedévében összesen 13205 kérdéssel fordultak az érdeklődők. A régiókban dolgozó 21 munkavédelmi felügyelő tanácsadó 9694 feltett kérdésre adott választ, míg az ingyenesen hívható zöld számon 3511 esetben vették igénybe a Munkavédelmi Információs Szolgálat (MISZ) munkatársainak segítségét. (1. sz. táblázat)

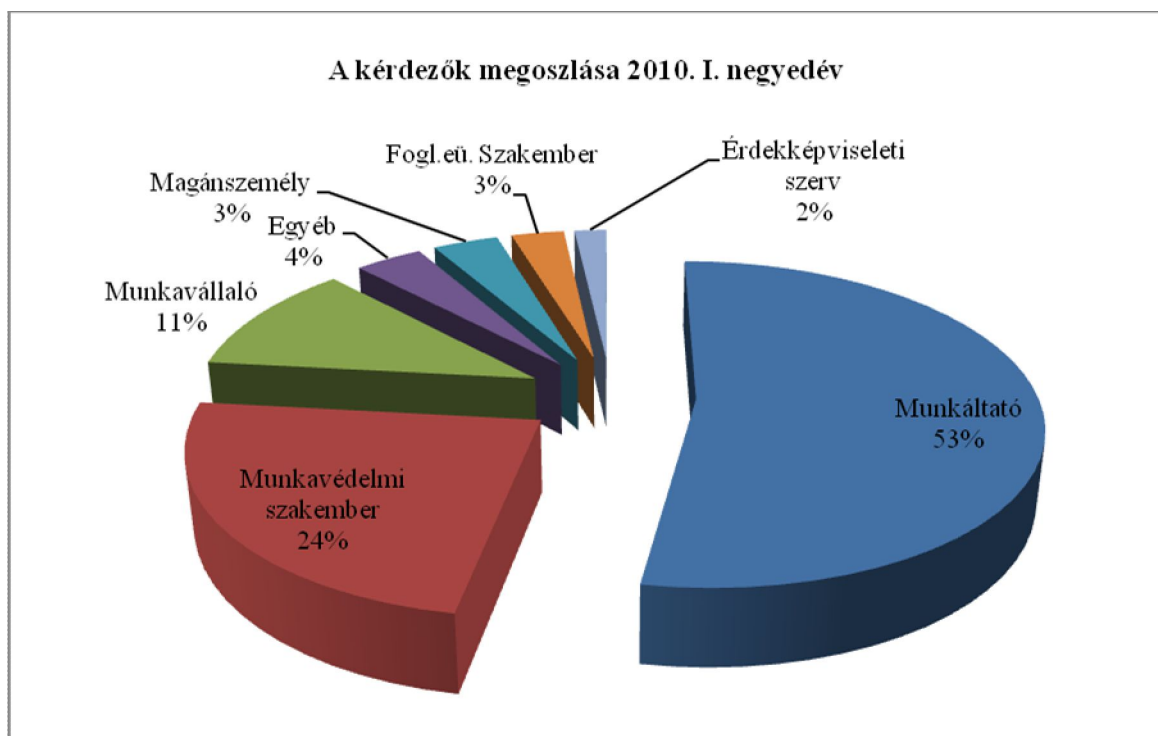
Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat	Kérdések száma [db]
Munkavédelmi felügyelő tanácsadók	9694
MISZ/Szakmai osztály	3511
Összesen	13205

1. sz. táblázat

1. sz. diagram

A kérdések százalékos megoszlását tekintve a Közép-magyarországi régió áll az élen (21%). A Dél-alföldi, az Észak-alföldi, az Észak-magyarországi és a Dél-dunántúli régiókban, a kérdések 11-10 %-át tették fel, a legkevesebb kérdés a Közép-dunántúli és a (7%), Nyugat-dunántúli régióban (3%) merült fel. (1. sz. diagram)

2. sz. diagram

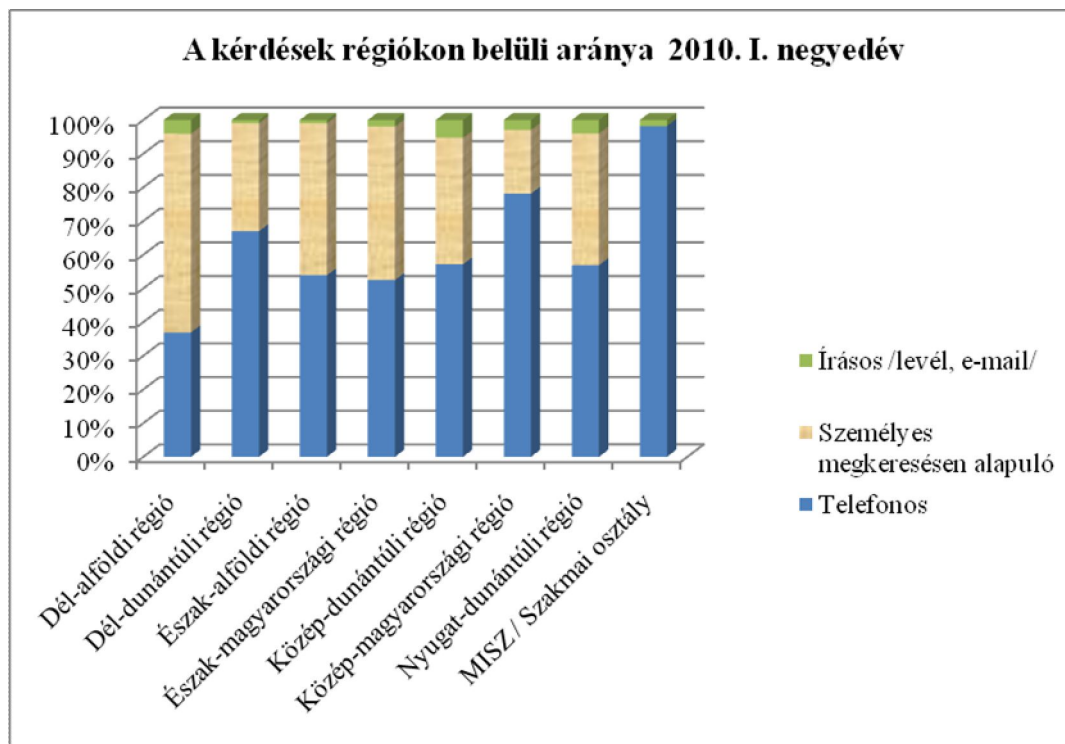
A kérdezők megoszlását mutató 2. számú diagramból látható, hogy a munkáltatók keresték meg legnagyobb százalékban (53%) munkavédelmi problémáikkal a Szolgálatot. Az

információt igénylők közül 24% volt munkavédelmi szakember, 11% munkavállaló. Egyre növekvő számban fordulnak hozzánk a foglalkozás-egészségügyi szakemberek (3%) is.

A kérdések tanácsadási módok szerint [db]			
Régiók	Telefonos	Személyes megkeresésen alapuló	Írásos /levél, e-mail/
Dél-alföldi régió	525	840	58
Dél-dunántúli régió	886	424	13
Észak-alföldi régió	774	648	14
Észak-magyarországi régió	735	639	27
Közép-dunántúli régió	528	347	49
Közép-magyarországi régió	2217	536	84
Nyugat-dunántúli régió	199	137	14
MISZ / Szakmai osztály	3448	0	63
összesen	9312	3571	322

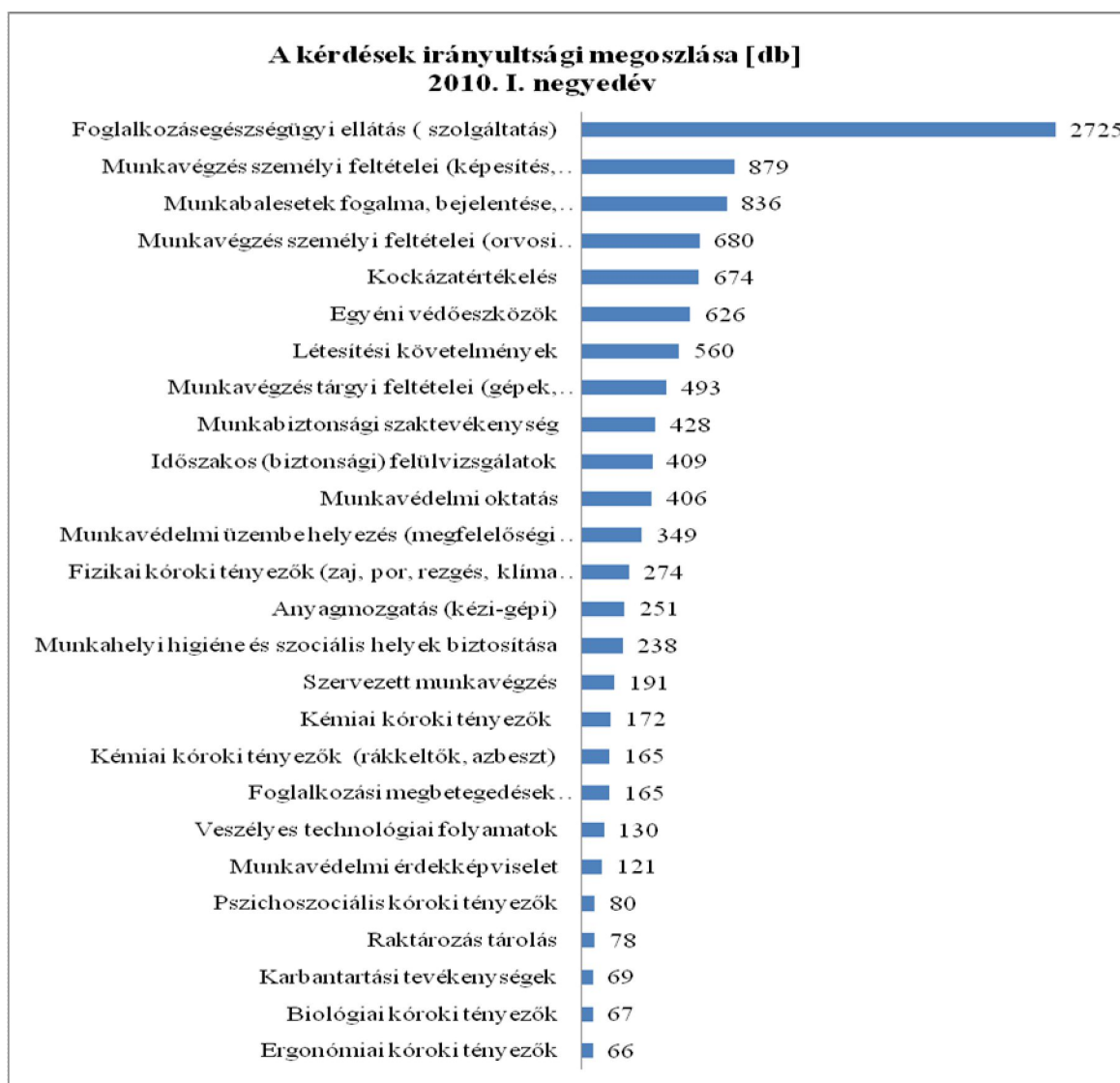
2. sz. táblázat

A kérdések tanácsadási módok szerinti arányát az egyes régiókban belül a 3. számú diagram mutatja.

3. sz. diagram

A 2. számú táblázatból, illetve a 3. számú diagramból kitűnik, hogy a régiókban jelentős a munkavédelmi tudatosságot legjobban fokozó személyes konzultációval megvalósult tanácsadások száma. A személyes megbeszélések során a legtöbb munkabiztonsági, munkaegészségügyi kérdés a Dél-alföldi régióban (840) merült fel, nagyszámú szakmai problémát vetettek fel az Észak-alföldi (648) és az Észak-magyarországi (639) régióban. Közel azonos szinten mozog a kérdések száma a Közép-magyarországi (536), a Dél-dunántúli (424) és a Közép-dunántúli (347) régiókban, míg a legkisebb érdeklődés a Nyugat-dunántúli (137) régióban volt.

4. sz. diagram

A tanácsadások során felmerült kérdések irányultság szerinti megoszlása a 4. számú diagramon látható.

A teljesség igénye nélkül néhány példa a tanácsadás irányultságaihoz köthető érdekes kérdések közül:

- Az előző évekhez hasonlóan 2010. első negyedévében is a „sláger” téma, a legtöbb kérdés a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokkal (FESZ) kapcsolatos, a munkáltatók által teljesítendő bejelentési kötelezettségekre vonatkozóan érkezett.

- Motoros kisgépekkel változó munkahelyeken dolgozó, 800 főt alkalmazó cég esetén be kell-e jelenteni az összes dolgozót felügyelőség felé, mivel nem tudható, hogy kik fognak a benzintöltéssel kapcsolatba kerülni?
- Egy munkáltatónak lehet-e több foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval szerződése egyszerre, egy településen belül?
- Nagyszámú az érdeklődés mind a munkáltatók, mind a munkavállalók részéről a biztonságos munkavégzés személyi feltételei iránt is. A különböző képesítésekre, képzettségekre, kezelői jogosultságokra, vonatkozó kérdések száma továbbra is igen magas volt, annak ellenére, hogy hatályba lépett a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelete a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról. A munkavégzéshez kapcsolódó orvosi vizsgálatok rendjére vonatkozóan is számos kérdést tettek fel.
 - Traktoros képesítéssel lehet-e traktort javítani?
 - A hulladékkezelőknek kell-e OKJ-s vizsgát tenni a kényszertömörítésű hulladékgyűjtő gépjárműveknél, vagy elég, ha a gépkocsivezetőnek van ilyen vizsgája?
- A munkáltatók részéről közel azonos számú érdeklődés mutatkozott a kockázatértékelés, az egyéni védőeszközök kiválasztása tárgykörökben, továbbá a munkahelyek egészséges, biztonságos állapotára vonatkozó követelmények biztosítása, a gépek, berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálata iránt.
 - Milyen létesítési követelmények vonatkoznak a borospincében kialakítandó reprezentációs helyiségre?
 - Ha a Kft. tulajdonosa és neve megváltozik, a munkahely, gépek, berendezések stb. változatlanok, kell-e új kockázatértékelés, munkavédelmi oktatás, stb.?
 - Beszállással végzett munkának számít-e a nagyméretű boroshordóban a munkavégzés?
- A munkavállalók kérdései többnyire a munkaeszközök használatára, a munkahelyük egészséges, biztonságos kialakítására, a számukra biztosítandó egyéni védőeszközök juttatására terjedt ki.
 - Hideg időben a biztonsági őr részére „melegedő helyiségként elfogadható-e a személygépkocsi?
 - Védőruhának minősül-e a műtétet végző orvosok „zöld” ruhája?
 - Egyéni védőfelszerelés-e a méhcsípések ellen kialakított – esetenként a méhészek, tűzoltók által használt – kámzsa, csukja, és vonatkozik-e rá a megfelelés tanúsítási kötelezettség?
- Az irányultsági megoszlásból kitűnik, hogy a munka világában visszatérő problémát jelent a munkabalesetek fogalmának értelmezése, a kivizsgálás, bejelentés, a jegyzőkönyv kitöltése, a kártérítéssel kapcsolatos ügyintézés.
 - Takarítás, vállalkozásba adása esetén munkabaleset bekövetkeztekor lehet-e a felelős a munkát megrendelő cég?
 - A kiszálló szerelő munkaidejében az egyik címről a másikra megy. Szervezett étkeztetés számára nincs biztosítva. Munkabaleset-e az a baleset, amely őt ebédidőben egy gyorsétteremben éri?
- A munkaegészségügyi a kérdések a fizikai illetve kémiai kóroki tényezőkre, a rákkeltő anyagokkal kapcsolatos előírásokra irányultak, de akadt kérdés a biológiai kóroki tényezőkre vonatkozóan is. Munkaegészségügy tárgykörében a munkavállalókat leginkább a munkahelyi higiénés és szociális feltételek biztosítása foglalkoztatta.